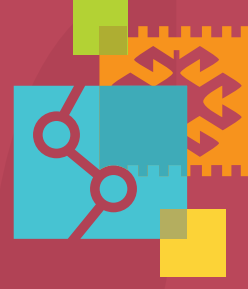

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

UKA

ULUSAL KIRSAL Ađ
NATIONAL RURAL NETWORK

ULUSAL KIRSAL Ađ REHBERİ

25 Mayıs 2021

TA/2019/SER/0009

T.C. TARIM VE
ORMAN BAKANLIğI

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

ULUSAL KIRSAL Ađ REHBERİ

25 Mayıs 2021 TA/2019/SER/0009

**T.C. TARIM VE
ORMAN BAKANLIğI**

Bu rehber, AB Katılım Öncesi Mali Yardım Programı Kırsal Kalkınma Bileşeni IPARD Programı kapsamında AB üyesi ülkelerdeki örnekleri ile uyumlu olarak kurulan Ulusal Kırsal Ağ'ın genel yapısını ve uygulama yöntemlerini tanımlamak amacıyla oluşturulmuştur. Rehberin hazırlanmasında IPARD Programı Yönetim Otoritesi uzmanları, AB ülkelerinde Ulusal Kırsal Ağ uygulamaları konusunda deneyimli yabancı uzmanlar ile birlikte üniversitelerimizden tarım ekonomisti ve yasama uzmanları yer almışlardır.

Bu yayının içeriğinden sadece Yüklenici sorumludur ve bu rehber hiçbir şekilde Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

İçerik

Giriş	6
UKA Kavramı	7
Temel Tanımlar.....	9
Türkiye’de UKA Süreci	10
UKA Yönetim ve Koordinasyon Yapısı	14
Ulusal Kırsal Ağ Üyeleri.....	15
UKA Üyelik Tanımı	15
Üyelik Süreci	16
Üyelik Kriterleri	17
Üyeliğin Sonlanması	17
Ulusal Kırsal Ağ İzleme ve Yönlendirme Komitesi.....	18
UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi Seçim Sistemi	19
UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi Üyelerinin Görevleri	20
UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi Toplantıları.....	21
Tematik Çalışma Grupları.....	22
UKA Destek Birimi (UKA DB)	24
Ulusal Kırsal Ağ Merkez Destek Birimi	25
UKA Destek Birimi Bölge Temsilcileri	26
Finansal Kaynaklar	29
UKA Temel Faaliyetleri	30
İyi Uygulama Örneklerinin Seçilmesi ve Yaygınlaştırılması.....	31
Amaç	31
İyi Uygulama Örnekleri Kavramı	32
İyi Uygulama mı Yoksa Deneyim mi?	33
İyi Uygulama Örneklerinin Seçilmesinde Kullanılacak Yöntem	34
İyi Uygulama Örneklerinin Yayınlanması.....	35
İyi Uygulama Örnekleri Veri Tabanı	36
Tematik Çalışma Grubu Faaliyetleri	37
Yerel Aktörlere Yönelik Faaliyetler	40
Paydaş Danışma Faaliyetleri	40
Ulusal Kırsal Kalkınma Ağı Kongresi	41
UKAFEST	41
Bölgesel Kırsal Ağ Toplantıları.....	41
Bilgi Geliştirme ve Eğitim Çalışmaları.....	42

Çalışma Ziyaretleri	42
Fuar ve Festivallere Katılım	43
Yerel Kültürel Etkinlikler	43
Farkındalık Toplantıları	43
YEG Ağları	43
İletişim Stratejisi ve Uygulama Planı	44
İletişim Prensipleri	45
Amaç	45
İletişim Stratejisi	46
Hedef Kitle	47
Mesajlar	48
İletişim Araçları	50
İnternet Sitesi	51
Sosyal Medya	51
Başarı Kriterleri	59
Bütçe ve İnsan Kaynakları	59
İzleme, Değerlendirme ve Arşivleme	60
İletişim Stratejisi Uygulama Planı	60
İletişim Stratejisi Uygulama Planı Formatı	60
Avrupa Kırsal Kalkınma Ağı ile İş Birliği	63
Gelecek Yıllarda Başlatılacak Faaliyetler	65
Tarım Danışmanları Arasında Ağ Kurulması ve İnovasyon Destek Faaliyetleri	65
Yerel Eylem Grupları için AB Entegrasyonunun Genişletilmesi	66
Kırsal Kalkınma Girişimlerinin ve Projelerin Ödüllendirilmesi	67
İzleme ve Değerlendirme Sonuçlarının Duyurulması	67
Uluslararası İş Birliği Faaliyetleri	67
UKA Değerlendirme Çalışmaları	68
Temel Kavramlar	69
UKA İzleme Değerlendirme	71
Öz Değerlendirme Çalışmaları	72
Ekler	74
Ek 1: UKA Üyelik Başvuru Formu	75
Ek 2: İyi Uygulama Örneği Adaylık Formu	76
Ek 3: İyi Uygulama Örneği Değerlendirme Formu	77
Ek 4: Eylem Planı Genel Yapısı	79
Ek 5: Öz Değerlendirme Raporu Genel Yapısı	80

Kısaltmalar

AB	Avrupa Birliği
EAFRD	Kırsal Kalkınma için Avrupa Tarım Fonu
EIP-AGRI	Tarım için Avrupa Yenilikçilik Ortaklığı
ENRD	Avrupa Kırsal Kalkınma Ağı
IPARD	AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı Kırsal Kalkınma Bileşeni
İBB	İstatistiksel Bölge Birimi
İYK	İzleme Yönlendirme Komitesi
LEADER	Kırsal Ekonominin Kalkındırılması için Faaliyet Arasındaki Bağlar Başlıklı IPARD Tedbiri
NUTS	Avrupa İstatistiki Bölge Birimi
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
TÇG	Tematik Çalışma Grubu
TKDK	Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
UKA DB	Ulusal Kırsal Ađ Destek Birimi
UKA	Ulusal Kırsal Ađ
UKAFEST	Ulusal Kırsal Ađ Festivali
UKKS	Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi
YEG	Yerel Eylem Grubu
YKS	Yerel Kalkınma Stratejisi

Giriş

Kırsal kalkınma; ekonomik, sosyal ve kültürel hayatı, teknolojik gelişmeleri, özellikle son yıllarda gözlenen küresel iklim değişikliği, salgın ve krizleri dikkate almayı gerektiren oldukça dinamik bir çalışma alanı olup ülkelerin gelişmişlik düzeylerine paralel olarak tüm dünyada önemli ölçüde kabul görmektedir. Söz konusu dinamik yapı, kırsal kalkınma politikalarının geliştirilmesine yönelik gerek kavramsal gerekse

uygulama düzeyinde değişimlere ve tatbik edilen programlara yansımaktadır. Ulusal Kırsal Ağ Rehberi bu anlayışla hazırlanmıştır. Rehberde yer alan başlıklar, ilgili içerikler ve ekler kısmındaki formlara yönelik değişiklik ve iyileştirmeler, Tarım ve Orman Bakanlığı Stratejik Planları, IPARD Programı ve Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi (UKKS) ile uyumlu olacaktır.

UKA Kavramı

Ağ kavramının kırsal kalkınma politikalarına yönelik Avrupa çapında bir politika aracı haline gelmesi 1991-1993 döneminde uygulamalı olarak başlatılan LEADER yaklaşımının başarısıyla yakından ilişkilidir.

Kırsal kalkınma politikaları 1980'lere kadar dışsal müdahaleler şeklinde kurgulanmış ve üretime yönelik sektörel programların yanı sıra büyük altyapı projeleri ortaya koymuştur. Bu yaklaşımda kırsal bölgelerde yaşayanların rolü sınırlı tutulmuş, söz konusu programlara gerekli desteği vermeleri yeterli kabul edilmiştir. Ancak, 1990'lardan itibaren kalkınmayı kırsala taşımak yerine yerelden başlatmak gerektiği yönünde bir anlayış kabul görmeye başlamış, kalkınma vurgusu kırsalda içsel eylemlerin oluşumuna ve cesaretlendirilmesine evrilmiştir. Bu yeni yaklaşım, kırsal kalkınma için yalnızca sektörel değil, aynı zamanda bölgesel öncelikler ışığında kurgulanmakta ve kırsalla ilişkili pazarın yönlendirmelerini dikkate almaktadır. Buna paralel olarak, giderek sıklaşan biçimde kırsal paydaşların bir araya gelmelerinin, fikir, bilgi ve kaynak paylaşımında bulunmalarının kırsal kalkınmaya katkısı öne çıkmıştır. Farklı bölgelerde farklı biçim ve düzeylerde gerçekleşen bu ilişkiler, kırsal kalkınma ağlarını (network), bu ağların rolünü ve etkinliğini gündeme getirmiştir. Ağlar sayesinde birbirleriyle ilişkili kişi, kurum ve kuruluşlar bir araya gelmekte ve etkileşimde bulunmaktadır. Ağ üyeleri, bu etkileşim üzerine kurulan ilişkilerle ortak farkındalıklar geliştirmekte ve hedeflenen sonuçlara varmak için seçenekler ortaya koymaktadır. Ağ kavramının kırsal kalkınma politikalarına yönelik Avrupa çapında bir politika aracı haline gelmesi 1991-1993 döneminde uygulamalı olarak başlatılan LEADER yaklaşımının başarısıyla yakından ilişkilidir. Süreç içinde kırsal kalkınmaya yönelik paydaşların ağlar biçiminde organize olması LEADER'in ötesine geçerek yaygınlaşmış ve ağ faaliyetlerini kolaylaştırmak amacıyla ulusal düzeyde Ulusal Kırsal Ağ (UKA) yapıları ve AB çapında Avrupa Kırsal Kalkınma Ağı (ENRD) ortaya çıkmıştır.

2008 yılından itibaren tüm AB ülkelerinde ve ortak programlar yürüten Türkiye ve Sırbistan gibi ülkelerde kurulan Ulusal Kırsal Ağlar, ENRD altında faaliyet göstermekte ve AB tarım politikalarının önemli bileşenleri olarak görev üstlenmektedirler.

Kırsal ağ oluşumu, kırsal kalkınma politikalarının daha etkin ve katılımcı biçimde uygulanmasını, diğer ağlarla yakın ilişkiler geliştirmesini, özellikle tecrübe paylaşımı ve sınır ötesi iş birliklerinin tesis edilip geliştirilmesini, bu yolla iyi uygulama örneklerinin yaygınlaştırılmasını hedeflemektedir.

UKA kavramına kaynaklık eden ana metin, AB Komisyonunca hazırlanan ve kırsal kalkınmaya odaklanan 1305/2013 numaralı yönetmeliktir.¹

Kırsal Kalkınma için Avrupa Tarım Fonu Tüzüğü'nün 54. maddesinde de belirtildiği üzere, AB üyesi her devlet, kırsal kalkınmada yer alan kurum ve kuruluşları bir araya getiren bir ulusal kırsal ağ kurarak;

- Kırsal kalkınma politikalarının etkin şekilde uygulanmasını sağlamayı ve kırsal kalkınma için yeni yaklaşımlar sunmayı,
- Paydaşların kırsal kalkınma uygulamasına daha fazla ve etkin şekilde dahil olmasının sağlanmasını,
- Kırsal kalkınma programlarının uygulanmasında kalitenin artırılmasını,
- Halkın geniş bir kesiminin ve olası faydalanıcıların kırsal kalkınma politikası ve finansman fırsatlarına ilişkin bilgilendirilmesini,
- Tarım, gıda üretimi, ormancılık ve kırsal alanlarda inovasyonun geliştirilmesini vb.

temel amaçlara yönelik çalışmaları sürdürmeyi hedeflemektedir. Ağın genel anlayışı ve dayanağı birliklilik, güven ve iş birliği yoluyla tecrübelerin paylaşılmasıdır.

2007-2013 döneminde birçok AB ülkesinde UKA faaliyetleri başlatılmıştır. Bu faaliyetlerin değerlendirilmesi sonrasında eş güdümün sağlanması, gelişmelerin ortaya konması ve faaliyetlere yön vermesi amacıyla bir çalışma yürütülmüştür. İlgili çalışmada, 2007-2013 döneminde yürütülen faaliyetler ışığında 2014-2020 dönemine yönelik tavsiyeler yer almaktadır. Yukarıda yer alan yönetmeliğin öngördüğü

Kırsal ağ oluşumu, kırsal kalkınma politikalarının daha etkin ve katılımcı biçimde uygulanmasını, diğer ağlarla yakın ilişkiler geliştirmesini, özellikle tecrübe paylaşımı ve sınır ötesi iş birliklerinin tesis edilip geliştirilmesini, bu yolla iyi uygulama örneklerinin yaygınlaştırılmasını hedeflemektedir.

¹ REGULATION (EU) No 1305/2013 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 17 December 2013 on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) and repealing Council Regulation (EC) No 1698/2005

çalışmalara katkıda bulunmak amacıyla, bağlayıcı olmayan ancak yasal süreçleri tamamlayıcı olduğu belirtilen bu AB resmî çalışması akabinde bir doküman hazırlanmıştır.² "Ulusal Kırsal Ağların Kurulması ve İşletilmesi için Rehberlik Fişi" başlıklı bu belgede UKA'lar ile ilgili önemli başlıklar yer almaktadır.

Türkiye Ulusal Kırsal Ağı, kırsal kalkınma için yenilikçi yaklaşım yollarının sunulması ve kırsal kalkınma çalışmalarının daha etkin ve eş güdümlü yürütülmesi amacıyla, yerelde ve merkezde çalışmalar gerçekleştirilmekte, bu doğrultuda aşağıda yer alan faaliyetlerle kendini geliştirmektedir:

- Kırsal kalkınma programlarının daha etkin uygulanması, daha iyi programlar geliştirilmesi, mevcut programlar arasında koordinasyonun sağlanması
- Kırsal kalkınma paydaşları arasında tematik konularda stratejik ve analitik bilgi paylaşımının kolaylaştırılması, bulguların paylaşılması ve geniş biçimde duyurulması
- LEADER tedbiri altında yer alan Yerel Eylem Grupları için eğitim ve ağ oluşturma desteği, özellikle bölgeler arası ve uluslararası iş birliği için teknik yardım sağlanması, yerel eylem grupları arasında iş birliğinin ve kırsal kalkınma ile ilgili diğer aktörlerle/paydaşlarla ortaklık arayışının geliştirilmesi
- Danışmanlık ve inovasyon destek hizmetleri için ilgili aktörler/paydaşlar arasında bağların kurulması
- İzleme ve değerlendirme bulgularının paydaşlara duyurulması
- Kırsal kalkınma programlarının yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtılması ve bu programlarla sunulan fırsatların daha geniş kitlelere duyurulması, uygulamaların yaygınlaştırılması ve kolaylaştırılması

- Kırsal kalkınma ile ilgili Avrupa ağına katılıma katkıda bulunulması
- Ulusal ve uluslararası bağlamda öne çıkan iyi uygulama örneklerinin tanıtılması, paydaşlara duyurulması

Temel Tanımlar

Ulusal Kırsal Ağ'ın tanımlanmasında sıklıkla kullanılan terimler aşağıda yer almaktadır:

- Ağ (Network): Farklı aktörler arasında etkileşim ve bağlantılar
- Ağ Kurma (Networking): Bilgi, uygulama, deneyim, fikir ve kaynakların paylaşım süreci (Uygulamada ağ kurma süreçleri faaliyete geçmeden bir ağın çalışır hale gelmiş olması düşünülemez.)
- Ağ Destek Birimi (ADB): Ağ kurma sürecini kolaylaştırmak ve paydaşların katılımını sağlamak için gereken yapı (ADB'nin varlığı, ağın kurulduğu veya ağ kurma sürecinin başladığı anlamına gelmez.)

² Guidance Fiche for Establishment and Operation of National Rural Networks, 20/01/2014

Türkiye’de UKA Süreci

Türkiye’de UKA’nın kuruluşuna ilişkin süreç, 28 Kasım 2017’de Yönetim Otoritesi tarafından düzenlenen geniş katılımlı bir toplantıyla resmî olarak başlatılmış ve ilgili paydaşlara duyurulmuştur. 2018 yılından bugüne yapılanmanın temelini oluşturmak amacıyla yurt içi ve yurt dışından uzmanların desteğiyle bu konuda çeşitli çalışmalar yürütülmüştür. Bu çalışmalar kapsamında, bir çalıştay düzenlenerek katılımcıların Ulusal Kırsal Ağ hakkında bilgilenmeleri sağlanmıştır. Ulusal Kırsal Ağ’ın temel bilgi paylaşım unsurlarından biri olan tematik çalışma grupları; kısa tedarik zinciri, tıbbi ve aromatik bitkiler, LEADER yaklaşımı, kırsal turizm, kırsalda girişimcilik ve yenilikçilik başlıkları altında oluşturulmuştur. Söz konusu çalıştayda Türkiye’de kurulacak olan UKA yapısının esasları da tartışılmıştır.

Oluşturulan tematik çalışma grupları, daha sonra eklenen “Küçük Çiftçilerin Desteklenmesi”, “Kırsal Alan Tanımı” ve “Kırsal Altyapı” başlıkları ile birlikte farklı dönemlerde toplantılar yaparak temel sorunları ele almış ve bu sorunlar için olası çözüm önerilerini içeren raporlar düzenlemişlerdir.

UKA yeni bir anlayışla ilham verici iyi uygulama modellerine fırsat tanımış ve kırsal kalkınma alanına önemli katkılar ortaya koymuştur.

İlham Veren Bir İyi Uygulama: Isparta Gülanta Örneği

UKA yeni bir anlayışla ilham verici iyi uygulama modellerine fırsat tanımış ve kırsal kalkınma alanına önemli katkılar ortaya koymuştur. Buna örnek olarak Gülanta Projesi verilebilir. Bu proje, önceden belirlenen tematik çalışma grubu konularından biri olan Tıbbi ve Aromatik Bitkiler (TAB) üzerine geliştirilmiştir. Projeye pilot il olarak seçilen Isparta'daki çalışmalar iki hedef doğrultusunda yürütülmüştür. Isparta, tıbbi ve aromatik bitkiler açısından büyük öneme sahiptir ve bir merkez niteliği taşımaktadır. Sadece Isparta Göller Bölgesi'nde 420-430 adet endemik tıbbi ve aromatik bitki türü mevcuttur. Söz konusu projeye, Ulusal Kırsal Ağ'ın yerel paydaşlarla çalışma yöntemlerine, tıbbi ve aromatik bitkiler sektörünün geliştirilmesine yönelik yol haritası belirlenmiştir.

Türkiye, TAB potansiyeli ve bu potansiyelin geliştirilmesi yönüyle önemli bir alana sahiptir. Bu bağlamda önemli bir merkez niteliği taşıyan Isparta ilinin kalkınma stratejisinde tematik konu alanı olarak tıbbi ve aromatik bitkiler seçilmiştir. Türkiye'nin gül ve gül yağındaki başarısı, sektördeki 100 yıllık geçmişi ve edinilen deneyimleri dikkate alınarak Isparta ilinde mevcut potansiyelin ve farkındalığın oluşturulması yanında, önemli bir istihdam alanı yaratılması ve kaynak kullanımı etkinliğinin geliştirilmesi hedefiyle il kapsamında yağ gülü, lavanta, kekik (endemik sütçüler kekiği), fesleğen, altınotu, romen papatyası, adaçayı (misk adaçayı), çatlı sarımsağı, çöven, ekinezya, melisa bitkileri proje çalışmalarına konu edilmiştir.

Ayrıca, Gülanta Projesi kapsamında, Tarım ve Orman Bakanlığı-FAO iş birliği ile Kuyucak Lavanta Kokulu Köy Kadın Kooperatifi'ne distilasyon ünitesi kurulmuş, kooperatif üye ve katılımcılarına ürün ticareti ve markalaşma gibi rekabeti geliştirici ve farkındalığı artırıcı temel konularda eğitimler verilmiştir.

UKA çalışmaları içerisinde iyi uygulama modeli olarak görülen "Gülanta Projesi" ulusal ve uluslararası etkinliklerde iyi uygulama örneği olarak tanıtılmıştır. Bu faaliyetler arasında, Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Kongresi, Fitovizyon Kongresi gibi bilimsel çalışmalar, Avrupa kırsal ağ etkinliği yanında bazı yerel kültürel etkinlikler ve UKA bölgesel toplantıları sayılabilir.

Gülanta Kırsal Kalkınma Çalışmaları, başarısını aşağıda belirtilen çıktılarla göstermiştir:

- MTM Tarımsal Kalkınma Kooperatifi yanında Lavanta Birliği'nin kurulmasıyla kırsalın örgütlenme modeline örnek oluşturması
- Türkiye'nin en büyük Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Üretim İhtisas Serası'nın kurulması
- Süleyman Demirel Üniversitesi Sudum ile protokol imzalanarak yürütülen TAB sektörü ve Değer Zinciri Analizi çalışmaları yoluyla kırsalda üniversite-sanayii-üretici iş birliğinin gerçekleştirilmesi
- Türkiye Tıbbi ve Aromatik Bitki Birliği'nin kurulması
- Kırsalda kadın etkinliğinin artırılması amacıyla kadın kooperatiflerinin kurulması ve desteklenmesi
- Gelişen teknolojilere yönelik proje başvurularının yapılmasında girişimcilik ruhunun desteklenmesi ve geliştirilmesi
- Küçük çiftçilere ait kooperatiflerin desteklenmesi
- Genç ve kadın girişimcilerin çoğunluğunu oluşturduğu 50 çiftçiye eğitim verilmesi
- Ortak makine kullanımı yoluyla çalışmaların artırılması ve teknolojik gelişmelerden küçük ölçekli yapının yararlanmasına fırsat yaratılması
- Kırsal turizm örneğini oluşturan Rosa Therapy Otelinin açılması ve kırsal gelir kaynağına katkı sağlanması

- *LEADER tedbiri kapsamında da yerel kalkınma stratejisi olarak tıbbi ve aromatik bitkilerin seçilmesi ve ürünlerin değerlendirilmesine yönelik teknolojik yapının geliştirilmesiyle ürün pazarlama ve kullanım alanlarının artırılması*

Bölgesel toplantılar, UKA'nın tanıtılması ve ilgili paydaşların ağa katılımının sağlanması açısından önemlidir. Bu amaçla Amasya, Ankara, Balıkesir, Bursa, Isparta, Manisa, Mardin, Muş, Samsun ve Şanlıurfa'da bölgesel toplantılar düzenlenerek yerel aktörlerin UKA'ya katılımı sağlanmış, yörenin potansiyeli ve ihtiyaçları tematik konular açısından ele alınmış ve kırsal kalkınmaya yönelik iyi uygulamalar sahada gözlenmiştir.

Farkındalık atölyeleri, yürütülen önemli çalışmalar arasındadır. Kırsal aktörlerin ağ kapsamına alınmasında ve kalkınmaya yönelik harekete geçirilmesinde önemli rol oynayan farkındalık atölyeleri çalışmalarına kadın kooperatifleri çerçevesinde öncelik verilmiştir. Ankara-Nallıhan, Samsun, Isparta ve Mardin'de yapılan çalışmalarla yörelerde kısa tedarik zincirlerinin tanıtımı ve geliştirilmesine yönelik uygulamalı faaliyetler de gerçekleştirilmiştir.

Bölge temsilcileri UKA'nın yereldeki temel unsurlarıdır. UKA'nın yereldeki çalışmalarının ilçe düzeyinde temsil edilmesini sağlamak amacıyla 42 IPARD ilinde TKDK İl Koordinatörlükleri ile İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinde toplam 84 UKA temsilcisi eğitim almıştır. Bu kişilere eğitimci eğitimi verilerek yörelerindeki insanları UKA hakkında bilgilendirmeleri sağlanmıştır.

UKA'nın kırsal kalkınmayla ilgili tüm paydaşlara tanıtılması, geniş kitleler tarafından duyulması ve faaliyetlerinin izlenmesi amacıyla www.uka.org.tr internet sitesi kurulmuş ve yürütülen faaliyetlerle ilgili bilgiler bu site üzerinden paylaşımına açılmıştır.

AB çapında elde edilen bilgi ve deneyimlerden yararlanmak amacıyla UKA çerçevesinde yürütülen tüm faaliyetlerde Birlik üyesi ülkelerdeki uygulamalar dikkate alınmış, düzenlenen faaliyetlere bu ülkelerden uzmanların katılımı sağlanmış ve bazı uygulamaları yerinde gözlemlemek amacıyla çalışma ziyaretleri düzenlenmiştir.

7-9 Aralık 2020 tarihlerinde Covid-19 pandemisi nedeniyle çevrim içi platformda geniş katılımlı Yıllık Ulusal Kırsal Kalkınma Ağı Toplantısı ve UKAFEST organizasyonu gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, 7-9 Aralık 2020 tarihlerinde Covid-19 pandemisi nedeniyle çevrim içi platformda geniş katılımlı Yıllık Ulusal Kırsal Kalkınma Ağı Toplantısı ve UKAFEST organizasyonu gerçekleştirilmiştir. Organizasyonda 8 tematik alanda toplantılar düzenlenmiş, yerli ve yabancı uzmanlar tarafından sunumlar yapılmıştır. 43 IPARD iyi uygulama projesi ile bazı yerel eylem grupları festivalin sanal stantlarında çalışmalarını sergilemişlerdir. Söz konusu etkinliğe Ulusal Kırsal Ağ'ın ilgili paydaşları olan kamu kurumları, yerel yönetimler, üniversiteler, araştırma merkezleri, üretici örgütleri, bölge kalkınma ajansları, üretici sektörler, akademisyenler, çiftçiler, tarım gazetecileri ve çalışanları, sivil toplum kuruluşları, kadın dernek ve kooperatifleri ile Yerel Eylem Grupları/Dernekleri (YEG) ve Avrupa Kırsal Kalkınma Ağı (ENRD) temsilcilerinden oluşan yaklaşık 4.100 kişi katılmıştır.

Kırsalın Düşleri Ağlarla Örölsün

UKAFEST
2020

UKA Yönetim ve Koordinasyon Yapısı

UKA yönetim yapısının organizasyon şeması aşağıda gösterilmektedir.

UKA Üyeleri

UKA İYK

UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi

UKA DB

UKA Destek Birimi

İPARD Yönetim Otoritesi (Merkez Destek Birimi)
Bölge Temsilcileri

Tematik
Çalışma Grubu 1

Tematik
Çalışma Grubu 2

Tematik
Çalışma Grubu 3

Tematik
Çalışma Grubu 4

Tematik
Çalışma Grubu 5

Tematik
Çalışma Grubu 6

Tematik
Çalışma Grubu 7

Tematik
Çalışma Grubu 8

Türkiye’de UKA ulusal düzeyde 81 ili kapsayacak şekilde yapılanmaktadır.
UKA’yı oluşturan ana aktörler ve amaçları bir sonraki sayfada ifade edilmektedir.

Ulusal Kırsal Ağ Üyeleri

Mevcut üye yapısı ile UKA'nın Türkiye'de yer alan tüm kırsal kalkınma çalışmalarını ve ilgili paydaşları kapsamı amaçlanmaktadır.

UKA'nın temelini oluşturan ve paydaş katılımının vücut bulduğu ana yapıyı Ulusal Kırsal Ağ üyeleri oluşturmaktadır. Mevcut üye yapısı ile UKA'nın Türkiye'de yer alan tüm kırsal kalkınma çalışmalarını ve ilgili paydaşları kapsamı amaçlanmaktadır. Bu nedenle üyelik tanımı mümkün olduğunca geniş kitleleri ve birçok kesimin katılımını kapsayacak şekilde oluşturulmuştur.

UKA Üyelik Tanımı

Türkiye UKA üyeleri, Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde kırsal kalkınma süreçlerine yönelik yürütülen ve UKA görev alanına giren konularla ilgili paydaş birey ve kurumlardan oluşmaktadır. UKA üyeleri listesi internet sitesi üzerinden erişime açıktır.

Üyeler, başvuru aşamasında aşağıdaki üyelik tiplerinden birine yönelik tercihte bulunur ve buna göre sınıflandırılır. Üyeliğe uygunluğun değerlendirilmesinde seçilen üyelik sınıfına yönelik kriterler dikkate alınır.

I. Bireysel Üyeler

- a. Çiftçi, üretici, girişimci
- b. Akademisyen, araştırmacı

II. Kurumsal Üyeler

- a. Oda ve meslek kuruluşu
- b. Sivil toplum kuruluşu
- c. Kamu kurum ve kuruluşu
- d. Özel sektör kuruluşu
- e. Birlik ve kooperatifler
- f. Yerel yönetim kurumları, belediyeler

Tarım ve Orman Bakanlığı İl Müdürlükleri ile TKDK İl Koordinatörlükleri, kalkınma ajansları ve YKS Uygulama Sözleşmesi'ne imza atan Yerel Eylem Grupları UKA'nın doğal kurumsal üyeleri olarak kabul görmektedir. Kırsaldaki kadın örgütlenmelerinin kooperatif ya da sivil toplum kuruluşu statülerinde kurumsal üye; kadınların ise çiftçi, girişimci, üretici statülerinde bireysel üye olmaları özellikle teşvik edilmektedir.

Kurumsal üyeler, UKA ile ilgili konularda mümkün mertebe tek kişi tarafından temsil edilerek kurumsal devamlılığı sağlar. Her kurumsal üye, UKA kurum temsilcisi olarak bir çalışanını belirler ve üyelik ile ilgili işlemlerde o kişi yetkili kılınır. Kurum yetkilileri gerekli durumlarda kurum temsilcisini değiştirebilir. Bu konuda UKA Destek Birimi bölge temsilcisine bilgi verilmesi yeterlidir. Bölge temsilcisi gerekli değişiklikleri merkeze bildirir.

UKA üyeliği gönüllülük esasına dayalı olup üyelerden maddi katkı beklenmez, aidat ya da bağış alınmaz.

Üyelik Süreci

UKA internet sitesinde yer alan başvuru formunun (Bkz. Ek 1) doldurulmasıyla üyelik süreci başlar. Her birey veya kurum gönüllü olarak istediği zaman başvuru yapabilir. Başvurular merkezden izlenir. Ancak

başvuru onayı UKA Destek Birimi Bölge Temsilcileri tarafından kriterlere uygunluk dikkate alınarak yapılır. Bu sayede hem UKA Destek Birimi Bölge Temsilcilerinin bölgelerindeki üyelerden haberdar olmaları sağlanır hem de kanıtlayıcı belgelerin kontrolüne yönelik iş yükü bölgelere dağıtılmış olur. Onay sürecinin temel amacı başvurular arasında herhangi bir eleme yapmak değil, başvuru sahiplerini doğru üyelik kategorilerine yönlendirmektir. UKA Destek Birimi Bölge Temsilcileri, aşağıda belirtilen kriterlere uygunluk yönüyle başvuruları değerlendirir ve gerekirse başvuru sahibinin seçtiği üyelik kategorisini düzenler. Başvurudan itibaren en geç 3 ay içinde başvuru sahiplerine yanıt verilir. Reddedilen başvurunun kabul edilmeme gerekçesini açıklayan bir not da başvuru takip sistemine eklenir. Üyelik kriterlerini karşılamayan başvuru sahipleriye gerekli koşulları tamamlayarak tekrar başvuru yapabilir.

Başvuru sürecinde üyelik kategorilerine ek olarak aktif tematik çalışma gruplarından en fazla ikisi öncelikli ilgi alanı olarak belirtilir.

Başvurular merkezdeki UKA Destek Birimi tarafından çevrim içi izlenir, onay sürecini tamamlamayan bölge, UKA Destek Birimi Bölge Temsilcileri tarafından uyarılır.

Üyelik Kriterleri

Gerekli görüldüğü hallerde, UKA internet sitesi üzerinden başvuru sürecini tamamlayan kurumsal üye adaylarından üyelik başvurularını destekleyici belge ya da bilgileri iletmesi istenebilir. Elektronik ortamda iletilen kopyalar kabul edilir. Bireysel üye adaylarından ise iribat bilgileri dışında bir bilgi talep edilemez. Ancak bireysel bir üyenin İzleme ve Yönlendirme Komitesi'ne adaylığı söz konusu ise kırsalda faaliyet gösteren bir çiftçi, üretici, girişimci olduğunu belgelemesi gerekir. Akademisyen veya araştırmacılarından ise kırsal kalkınmayla ilgili konularda yürüttükleri çalışmaları, tamamlamış oldukları tez ve/veya yayınlarını belgelemeleri istenir.

Kurumsal üyelerin, faaliyet alanlarının kırsal kalkınmayla ilgili olduğunu belgelemeleri gerekmektedir. Kurum, kuruluş, odalar ve meslek kuruluşları için görev tanımlarının yer aldığı ilgili mevzuat, STK ve kooperatifler için tüzük, özel sektör kuruluşları içinse şirket ana sözleşmesi, faaliyet alanlarını gösteren belgeler olarak kabul edilir.

Her üye, ikamet ettiği ya da faaliyette bulunduğu bir il ile ilişkilendirilir.

Üyelerden, kendilerine verilen erişim kodlarını kullanarak üyelik bilgilerini güncel tutmaları beklenir. Bu amaçla üyeler, en geç on iki ayda bir üye profil bilgilerini günceller ve başvuru sırasında doldurdukları anketi yenilerler. Bu işlemin zamanında yapılmaması halinde üyelik kendiliğinden düşer. Her üye on iki aylık sürenin bitimine bir ay kala bu konuda bilgilendirilir.

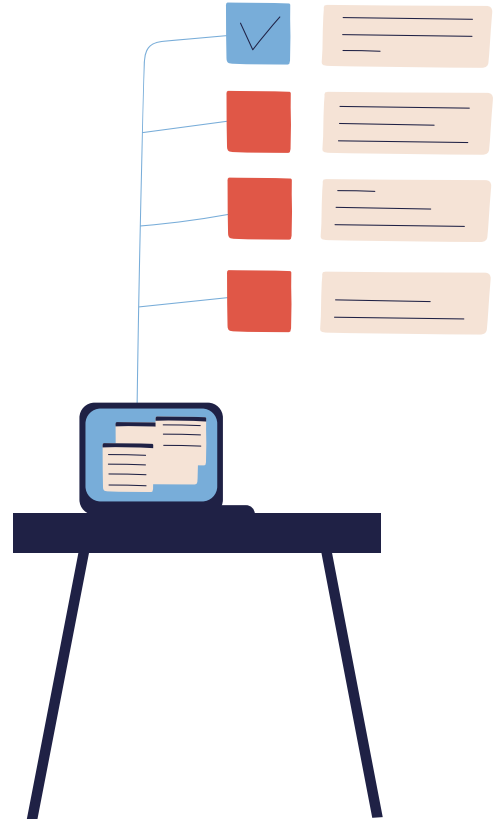
Siyasi partiler ve siyasi partilerle doğrudan ilişkili STK'lar üyeliğe kabul edilmez.

Üyeliğin Sonlanması

Üyeler, UKA internet sitesi üzerinden başvuruda bulunup kendi istekleriyle üyelikten çıkabilirler. Bu durumda üyelik sonlandırılır ve üye bilgileri erişimden kaldırılır.

Faaliyetlerin yürütülmesini engelleyenler, engelleme-ye çalışanlar ve faaliyetlerini UKA'nın amaçları dışına taşımak isteyenler UKA Destek Birimi Bölge Temsilcilerinin gerekçeli önerisi ve UKA Destek Birimi Merkez Koordinatörü'nün onayı üzerine üyelikten çıkartılırlar. Üyelik, telafisi güç veya imkânsız zararlar doğurabilecek faaliyetler söz konusu olduğunda bölge temsilcisi tarafından askıya alınabilir ve askıya alma işlemi gerekçeli olarak UKA Merkez Destek Birimi'ne iletilir. Üyelik kriterlerine uygunluğun ortadan kalkması durumunda üyelik sonlandırılır.

Üyelik sonlandırma süreçleri UKA Destek Birimi Bölge Temsilcileri tarafından yürütülür. UKA DB; mevcut UKA üye sayısı, yeni katılan ve çıkan üyeler, üyelerin illere göre dağılımı gibi bilgileri her UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi Toplantısı'nda paylaşır.

Ulusal Kırsal Ağ İzleme ve Yönlendirme Komitesi

Ulusal Kırsal Ağ İzleme ve Yönlendirme Komitesi, Türkiye’de Ulusal Kırsal Ağ’ın genel stratejisini belirleyen karar alma sürecinden sorumlu bir oluşumdur. Komitenin oluşturulmasında katılımcı bir yaklaşım benimsenir ve UKA üyelerinin iki yılda bir çevrim içi ortamda oy kullanarak kendilerini temsil edecek komite üyelerini seçmeleri sağlanır.

Tüm Türkiye’yi eşit düzeyde kapsamaya amacıyla UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi’nin oluşturulmasında Türkiye 2. Düzey NUTS-İBB (İstatistikî Bölge Birimleri) esas alınır. UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi’nde, ilgili bölgede yerleşik ya da faaliyet gösteren üyeler tarafından, Türkiye’de bulunan 26 bölgeyi temsilen her bölgeden aşağıda sınıflandırılan asil ve yedek temsilciler seçilir.

Çiftçi, üretici, girişimcileri temsilen	1 Üye
Ziraat odalarını temsilen	1 Üye
Diğer meslek kuruluşlarını temsilen	1 Üye
Kalkınma ajansını temsilen	1 Üye (İlgili kalkınma ajansı tarafından seçimsiz atanır.)
Sivil toplum kuruluşlarını temsilen	2 Üye (Bölgede mevcut YEG(-ler) varsa bir üye YEG’ler arasından seçilir.)
Kamu kurumlarını temsilen	1 Üye
Akademisyenleri temsilen	1 Üye
Özel sektör kuruluşlarını temsilen	1 Üye
Kooperatifleri temsilen	1 Üye
Kadın kooperatiflerini temsilen	1 Üye
Belediyeleri temsilen	1 Üye

Toplam Üye Sayısı:

Her bir bölge için 12 olmak üzere toplam 312 üye

UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi Seçim Sistemi

UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi seçimleri, aday olmak isteyen UKA üyeleri arasından iki yılda bir UKA internet sitesi üzerinden çevrim içi gerçekleştirilir ve Şubat ayı sonuna kadar tamamlanır. Seçimlerde aday olmak isteyen UKA üyeleri, aday olduklarını 31 Ocak tarihine kadar profillerinde belirtir. Her üye bir oy hakkına sahiptir ve bulunduğu bölgede kendisini en iyi temsil edecek adaya UKA internet sitesi üzerinden oy verir. Şubat ayı sonu itibarıyla her bölgede ve her bir üyelik sınıfında en yüksek iki oyu alan aday, aldığı oy sayısı sıralamasına göre UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi'nin asil veya yedek üyesi ilan edilir. UKA Destek Birimi Bölge Temsilcileri, bir üyelik sınıflandırmasında aday çıkmaması durumunda yörelerinden uygun gördükleri kişileri UKA'ya üye ve İzleme ve Yönlendirme Komitesi'ne aday olmaları konusunda teşvik ederler. Adaylık kapanış tarihinden en az iki ay önceden başlamak ve her iki haftada bir tekrarlanmak üzere tüm üyelere adaylık ve seçim süreçleri ile ilgili hatırlatma e-postaları iletilir. Seçildikten sonra istifa eden, bir yıl boyunca mazeretsiz olarak toplantıların hiçbirine katılmayan, görevinin gereğini yerine getirmeyen UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi asil ya da yedek üyelerinin yerine, seçimler sırasında

aynı üyelik kategorisinde bir sonraki sırada en yüksek oyu alan aday atanır ve kendisine bilgi verilir. Bir sonraki sırada aday bulunmadığı hallerde UKA Destek Birimi Bölge Temsilcileri, bölgelerinden ve aynı kategoriden uygun gördükleri arasından bir kişiyi görevlendirir ve UKA Destek Birimi Koordinatörü'ne bilgi verirler.

İzleme ve Yönlendirme Komitesi üyelerinin, bölgelerindeki UKA üyelerinin seçimiyle belirlenmesi, yerelde en geniş ağa sahip olan kişilerin komitede görev yapmasını sağlar. Seçim süreci, doğal olarak o bölgede en çok tanınan ve saygı gören, girişimci ve başkalarına örnek kişilerin seçilmesine imkân verir. Oluşturulan İzleme ve Yönlendirme Komitesi, ülkenin kırsal kalkınma çabalarını yansıtır ve bu alanda öne çıkan kişi veya kuruluşları bir araya getirme, onları daha geniş kitlelere tanıtmaya potansiyelini taşır.

UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi üyeleri üst üste en fazla iki dönem görev yapabilirler. İki dönem üst üste görev yaptıktan sonra adaylıklarına izin verilmez. Ancak daha sonraki dönemlerde tekrar aday olmaları mümkündür. Kesintisiz olarak en fazla iki dönem görev yapma kuralı, kalkınma ajanslarınca atanan üyeler ve YEG'ler için de geçerlidir.

Seçimlerin yapılabilmesi için asgari şart, her bir bölgeden en az 50, toplamda ise en az 2.000 kişinin UKA üyeliğine kabul edilmiş olmasıdır.

UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi Üyelerinin Görevleri

UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi'nin (UKA İYK) görevleri;

- UKA işleyişinin genel stratejisini belirlemek,
- Yürütülen faaliyetleri belirlenen strateji, amaç ve hedeflere uygunluğu açısından değerlendirmek,
- Uygulama ve gelişmeler hakkında bilgi almak,
- Yürütülen faaliyetlerin etkililiğini ve niteliğini değerlendirmektir.

Bu kapsamda UKA İYK üyeleri, UKA Destek Birimi tarafından yeri belirlenen olağan toplantılara Nisan-Mayıs ve Ekim-Kasım dönemlerinde olmak üzere yılda iki kez ve bölgelerini temsilen katılır, kırsal kalkınmayla ilgili sorunları tartışır ve kırsal kalkınma politikaları ile bu politikaların uygulanması noktasında iyileştirici öneriler sunar. UKA İYK sekretaryasını UKA Merkez Destek Birimi üstlenir.

UKA İYK toplantısının gündemi, toplantıdan en geç 15 iş günü öncesinde ve UKA Merkez Destek Birimi tarafından UKA İYK üyelerine gönderilir. Komitenin kırsal kalkınma konusunda güncel konuları ve girişimleri gündeme alması için üyeler de katkıda bulunabilirler. Üyeler, gündemle ilgili önerilerini UKA Merkez Destek Birimi'ne toplantıdan en geç 7 iş günü öncesinde gerekçeleriyle birlikte iletirler.

UKA İYK üyeleri, UKA Destek Birimi tarafından yeri belirlenen olağan toplantılara Nisan-Mayıs ve Ekim-Kasım dönemlerinde olmak üzere yılda iki kez ve bölgelerini temsilen katılırlar.

UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi Toplantıları

UKA İYK, kırsal kalkınma politikaları ile bu politikaların uygulanması aşamasında karşılaşılan sorunları tartışır ve bu hususlara dair iyileştirici önerilerde bulunur. UKA İYK toplantılarının temel gündemi aşağıda belirtilen konulardan oluşur:

- UKA Destek Birimi tarafından yürütülen faaliyetlerin değerlendirilmesi, izleme ve değerlendirme raporlarının görüşülmesi ve tavsiyelerde bulunulması
- Tematik çalışma gruplarının önerilerinin ele alınması, bu grupların performansının değerlendirilmesi, gerekli konularda yeni tematik çalışma gruplarının kurulması, işlevini tamamlayanlarınsa kapatılmasına karar verilmesi; faaliyetlerine devam eden çalışma gruplarında ele alınan konu ve yaklaşımlar hakkında tavsiyelerde bulunulması

- UKA bilgilendirme ve tanıtım faaliyetlerinin etkinliğinin değerlendirilmesi, iletişim ve görünürlük planları ile bunlarla ilgili güncelleme önerilerinin incelenmesi ve onaylanması
- UKA eylem planlarının değerlendirilmesi ve onaylanması

UKA İYK toplantısı gündemin onaylanmasıyla başlar. Gündemde yer almayan konular görüşülmez. Komitenin karar alacağı konuların gündemde açıkça belirtilmesi gerekir.

UKA İYK toplantılarında toplantı yeter sayısı, üye tam sayısının 1/3'üdür. Kararlar, toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğuyla alınır, ancak karar yeter sayısı hiçbir şekilde üye tam sayısının 1/6'sından az olamaz.

UKA İYK toplantısında görüşülen konular kayıt altına alınır. Toplantı gündemi, görüşülen konular, oylama sonuçları, alınan kararlar ve tartışılan öneriler toplantıyı izleyen 7 iş günü içerisinde bir rapor halinde düzenlenerek komite üyelerinin bilgilerine sunulur.

Tematik Çalışma Grupları

Kırsal kalkınma için öncelikli addedilen konularda bilgi ve deneyim paylaşımı amacını taşıyan tematik çalışmaların yürütülmesi adına, UKA Destek Birimi tarafından her bir tematik alan için 16 kişilik çalışma grubu oluşturulur. Tematik çalışma gruplarında yer alacak üyelerin belirlenmesinde aşağıdaki yapı gözetilir:

10 Üye	(UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi üyeleri arasından)
2 Üye	(UKA üyelerinden ilgili çalışma grubu konusunu seçenler arasından)
2 Üye	(UKA Destek Birimi tarafından uygun görülen kişilerden)
2 Üye	(UKA Destek Birimi üyeleri arasından)

Toplam:
16 Üye

Bir tematik çalışma grubunun oluşturulabilmesi için aşağıdaki kriterlerin gözütılması gerekir:

- En az bir, en fazla iki kalkınma ajansı temsilcisinin
- En az bir, en fazla iki TKDK temsilcisinin
- En az üç kadın üyenin
- En az bir 30 yaş altı üyenin
- En az bir akademisyenin
- En az bir özel sektör temsilcisinin (IPARD kapsamındaki illerin yer aldığı bölgelerde İyi Uygulama Örneği ya da YEG Temsilcisi) bulunması

Üye seçimi, UKA Destek Birimi merkez çalışanları tarafından bölge temsilcileriyle istişare edilerek belirlenir. Boşalan üyeliklerin yerine, yukarıda belirtilen temsil kriterlerini sağlamak koşuluyla, UKA Merkez Destek Birimi tarafından yeni üyelerin görevlendirilmesi yapılır.

Tematik çalışma gruplarının görev süresi en fazla beş yıldır. Görev süresi biten veya beş yıl dolmadan görevlerini tamamlayan tematik çalışma grupları, faaliyetlerini -gerek görüldüğü hallerde- UKA Merkez Destek Birimi'nin önerisi ve UKA İYK'nın onayıyla

UKA İYK altında kurulacak alt gruplar içerisinde sürdürülebilirler. Tematik grup çalışmalarının verimli olması için süreklilik gereklidir. Bir tematik çalışma grubu içinde yer alan üyeler, statülerinde değişiklikler meydana gelse bile bu grubun varlığı süresince kesintisiz olarak görevlerine devam ederler. İzleme ve Yönlendirme Komitesi üyeliği sona eren üyelerin tematik çalışma grubu üyeliği devam eder.

Tematik çalışma gruplarının faaliyet ve raporları UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi'nde ele alınır. UKA İYK temsilcileri arasından belirlenen iki üye, UKA İYK toplantısına tematik çalışma grubu sözcüsü ve raportörü olarak katılır. TÇG sözcüsü, UKA İYK toplantısında çalışmalar hakkında bilgi verir, yöneltilen soruları cevaplar. Raportör üye ise görüşülen konuları, yöneltilen eleştirileri ve sunulan önerileri not alır ve UKA İYK toplantısını takiben 7 iş günü içerisinde tüm TÇG üyelerine iletir.

Yeni tematik çalışma grubu kurulmasına ya da işlevini tamamlayan grubun kapanmasına UKA İzleme ve Yönlendirme Kurulu karar verir. Bu konular UKA Destek Birimi tarafından UKA İYK gündemine getirilebileceği gibi UKA İYK üyeleri de yeni bir grubun açılmasını ya da var olanın kapanmasını önerebilirler.

UKA Destek Birimi (UKA DB)

UKA Destek Birimi, Ulusal Kırsal Ağ'ın işlevlerini mümkün olan en etkili ve verimli şekilde yerine getirmesi için görevlendirilir. UKA DB, merkezde ve bölge temsilcileri aracılığıyla yerelde faaliyet gösterir. Ayrıca UKA DB, UKA'nın sekretaryasını yürütmek, çalışmalarını kolaylaştırmak, gerekli yapı ve süreçleri hayata geçirmekle görevlidir. Merkez işlevleri, Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, AB Yapısal Uyum Yönetim Otoritesi Daire Başkanlığı bünyesinde oluşturulan bir birim tarafından yürütülür. Bu merkez, 26 İBB bazında yerel UKA bölge temsilcileri ile çalışır.

UKA Destek Birimi, faaliyetlerini iki yıllık eylem planları çerçevesinde yürütür. UKA Destek Birimi'nin yapılanma biçimi yan sayfada tanımlanmaktadır.

Ulusal Kırsal Ağ Merkez Destek Birimi

Ulusal Kırsal Ağ Merkez Destek Birimi (UKA DB Merkez), UKA'nın işlevlerinin yerine getirilmesi amacıyla UKA üyelerinin harekete geçirilmesini sağlar; UKA faaliyetlerinin çoğulcu ve etkin katılımı ile gerçekleştirilmesi suretiyle çalışmalarına devam eder. UKA DB Merkez Destek Birimi aşağıda tanımlanan üyelerden oluşur:

- **UKA DB Merkez Koordinatörü:** UKA Bölge Temsilcileri de dahil olmak üzere tüm UKA Destek Birimi faaliyetlerinin koordinasyonundan ve takibinden sorumludur. Ayrıca, UKA İYK toplantılarının düzenlenmesi, eylem planlarının hazırlanması, uygulanması ve izlenmesi ile yıllık faaliyet raporunun yazılmasını sağlamak adına görev dağılımını düzenler.
- **İletişim ve Tanıtım Sorumlusu:** "UKA Faaliyetleri" başlığı altında tanımlanan iletişim faaliyetlerinin UKA İletişim Stratejisi ile uyumlu şekilde uygulanmasını sağlar. Bölge UKA iletişim sorumluları ile iş birliği halinde çalışır, koordinasyonu ve irtibatı yürütür.
- **Organizasyon Sorumlusu:** Tüm toplantı ve organizasyonların UKA kapsamında merkezde ve merkezin katılımı ile bölgelerde doğru bir şekilde düzenlenmesinden sorumludur. Tematik çalışma grubuyla ilgili organizasyonlarda grubun sorumlusuyla birlikte çalışır. Bölge düzeyinde ise sadece bölgesel katılımı ile düzenlenecek toplantı ve organizasyonlar konusunda bölge organizasyon sorumlusunu yönlendirir, gerçekleştirilen organizasyonla ilgili bilgilerin merkeze iletilmesini sağlar.
- **İyi Uygulama Örnekleri Sorumlusu:** Örnek projelerin seçilmesi, duyurulması ve tanıtılmasında bölge temsilcileri, özellikle de iletişim ve tanıtım sorumlusuyla birlikte faaliyet yürütür.

Belirlenmiş kriterlere uygun şekilde, seçimlerin bölgelerde zamanında yapılmasını sağlamak amacıyla bölge temsilcileri ve YEG temsilcileri ile iş birliği halinde çalışır.

- **LEADER Uygulamaları Sorumlusu:** Yerel Eylem Grupları ile iletişimden sorumludur. İlgili faaliyetlerin gerçekleştirilmesi, bilgilerin merkeze iletilmesi ve bunların koordinasyonunu sağlamak amacıyla bölge temsilcileri ve YEG sorumluları ile iş birliği halinde çalışır.
- **Veri Tabanı Yöneticisi:** UKA kapsamında üyeler, İyi Uygulama Örnekleri ve YEG'ler olmak üzere üç temel veri tabanı kurulur. Bu sayede ilgili bilgiler güncel ve kolay erişilebilir nitelik kazanır. Veri tabanı yöneticisi, bölgelerden iletilen bilgilerin ve ilgili dosyaların veri tabanına yüklenmesinden, gerektiği zaman da sorgulanıp raporlanmasından sorumludur. Söz konusu sistem, üyelerin bilgilerini internet sayfası arayüzü üzerinden girip güncellemelerine olanak sağlar.
- **Tematik Çalışma Grubu Sorumluları:** Her bir tematik grubun faaliyetinden sorumlu bir UKA Destek Birimi çalışanı vardır. Bu kişiler, ilgili oldukları tematik çalışma grubu üyeleriyle sürekli irtibat halindedir; bu grubun toplantılarına katılır, alınan kararların takipçisi olur ve merkezdeki sekreteryaya işlerini yürütür. Tematik çalışma grubu sorumluları arasından bir kişi, UKA faaliyetleri kapsamında tematik çalışma gruplarıyla ilgili konularda koordinasyonu sağlamak üzere görevlendirilir.
- **İzleme Değerlendirme Sorumlusu:** İzleme ve değerlendirme faaliyetlerinin yanı sıra UKA performansının sürekli takip edilmesi ve raporlanmasını sağlamakla görevlidir. Bağımsız değerlendiricilerin görevlendirilebilmesi için iş tanımı oluşturur ve öz değerlendirme faaliyetlerini yönetir. Bu konuya rehberde ayrı bir başlık altında değinilmektedir.

UKA Destek Birimi Bölge Temsilcileri

Tabandan tavana doğru yapılanmaya dayalı UKA'nın temel destek unsuru, yereldeki temsilcilerdir. Bu temsilciler, UKA'nın yereldeki iletişim ve uygulama noktaları gibi faaliyet yürütürler. Düzey 2 İBB kapsamındaki tüm illerde Tarım ve Orman Bakanlığı İl Müdürlükleri, IPARD kapsamındaki illerde TKDK İl Koordinatörlükleri, Bölge Kalkınma Ajansı'nın bulunduğu illerde teşkilattan birer kişi, il düzeyindeki belediyelerin (ilgi göstermeleri halinde ilçe düzeyindeki belediyeler de dahil olmak üzere) bir temsilcisi ve bölgede kurulmuş olan yerel eylem gruplarından birer kişi bölge temsilcisi olarak görev üstlenir.

UKA Destek Birimi Bölge Temsilcileri (UKA DB BT), yerel ve ilçe düzeyinde Ulusal Kırsal Ağ'ı bölgelerinde temsil ederler ve UKA Merkez Destek Birimi'nin tamamlayıcı unsurunu oluştururlar. UKA Destek Birimi Bölge Temsilcileri, UKA DB Merkez'e benzer şekilde fakat bölgesel düzeyde yapılanmışlardır.

42 IPARD ilindeki TKDK İl Koordinatörlükleri ile İl Tarım ve Orman Müdürlükleri birer temsilci belirlemişlerdir ve hâlihazırda toplamda 84 temsilci UKA çalışmalarına katkı sunmaktadır. UKA'nın 81 il düzeyinde yaygınlaştırılması kapsamında ise diğer 39 ilde Tarım ve Orman İl Müdürlükleri, Bölge Kalkınma Ajanslarının il temsilcileri ve il (ilgi gösterilmesi halinde ilçe) düzeyinde belediye temsilcileri UKA DB Bölge Temsilcisi olarak görev üstlenecektir.

UKA DB Bölge Temsilcileri, AB üyesi ülkelerdeki UKA yapılarına benzer şekilde bölgesel ve yerel düzeyde çalışmaların yürütülmesi için, yereldeki paydaşlar arasından UKA çalışmalarına katkı verecek kişileri UKA DB gönüllüsü olarak çalışmalara dahil edebilirler. Temsilciler, kendi aralarından veya UKA DB gönüllülerinden bir kişiyi merkezle iletişimi sürdürmek üzere koordinatör olarak seçerler. Bölge temsilcilerinden birinin ofisi ise çalışma ortamı olarak belirlenir.

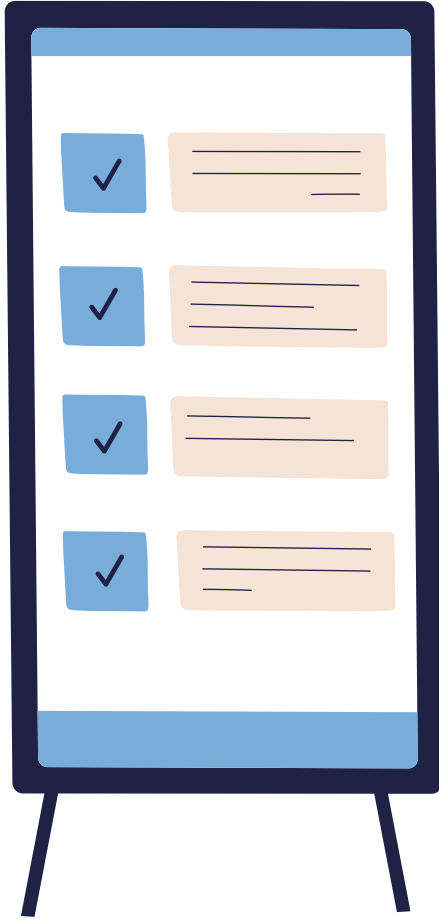
UKA DB Bölge Temsilcileri tarafından yürütülmesi beklenen görev ve sorumluluklar aşağıda belirtildiği gibidir:

- UKA Merkez Destek Birimi koordinasyonunda kırsal kalkınmaya yönelik bölgesel paydaş toplantıları düzenlemek, toplantılarda tespit edilen yerel ihtiyaç, öncelik ve öneriler konusunda merkezi bilgilendirmek
- Kalkınmaya dair proje fikirlerinin uygulanmasını desteklemek
- Kaynakların etkin ve koordineli kullanımını sağlamak
- Desteklenen proje fikirlerinin uygulama aşamalarını izlemek
- Bölgede uygulamaya geçirilen yenilikçi fikirleri başka bölgelerle de paylaşmak üzere merkeze iletmek
- İyi uygulama örneklerini belirlemek ve tanıtmak
- Yerelde yürütülen çalışmaları ilgili paydaşlarla birlikte değerlendirmek
- YEG'ler arası ağların kurulmasını desteklemek
- Fuar ve festival gibi faaliyetlere yerelden katılımı teşvik etmek
- Yerel etkinliklere katılımı ve ağın tanıtımını kolaylaştırmak
- Kırsal kalkınmayla ilgili her girişime paydaş katılımını artırmak ve Ulusal Kırsal Ağ üye sayısının artışına katkı sağlamak
- Nitelikli ve etkin kişilerin İzleme ve Yönlendirme Komitesi'ne aday olmasını sağlamak için çalışmalar yürütmek
- Komiteye seçilen kişilerin UKA faaliyetlerine katılımını artırmak üzere bölgesel aktörleri harekete geçirmek için faaliyetlerde bulunmak

UKA DB Bölge Temsilcileri, yukarıda belirtilen görevleri yürütecek şekilde organize olurlar. Gerektiği ve uygun olduğu durumlarda bir kişi birden fazla görevi üstlenebilir. Yan sayfada söz konusu edilen görevlilerin her birinin İBB2 düzeyinde tanımlanmış olması gerekmektedir.

- UKA Destek Birimi Bölge Koordinatörü:** Bölgedeki UKA Destek Birimi faaliyetlerinin koordinasyonundan ve Merkez Destek Birimi ile iletişimin sürdürülmesinden sorumludur. Koordinatör, UKA DB temsilcilerinin Eylem Planı'na katkı sunmaları, UKA İYK toplantılarına hazırlık yapmaları ve kendileri adına tanımlanan görevleri eksiksiz yerine getirmeleri için teşvik eder.
- Tematik Çalışma Grupları Bölge Sorumluları:** Tanımlanmış her bir tematik grup için görevlendirme yapar, temalarıyla ilgili olarak yerdeki paydaşlarla irtibat halinde olur, gerektiğinde toplantılar düzenler, merkez tarafından gerçekleştirilen grup toplantılarının çıktılarını takip eder, ilgili gelişmeleri yerdekilerle paylaşır, grup toplantıları gündemine alınması için önemli konuları Merkez'deki tematik çalışma grubu sorumlusuna iletir.
- İletişim ve Tanıtım Bölge Sorumlusu:** UKA'nın bölgedeki tanıtımından ve ilgili paydaşlarla iletişim kurulmasından sorumludur. Bölgesinde iletişimle ilgili faaliyetlerin uygulanmasını ve tüm faaliyetlerin UKA İletişim Stratejisi'ne uygun olarak Merkez İletişim Sorumlusu ile koordine bir şekilde yürütülmesini sağlar. UKA internet sitesinde yer alması gereken bilgi ve belgeleri UKA Merkez İletişim ve Tanıtım Sorumlusu ile paylaşır.
- Organizasyon Bölge Sorumlusu:** Bölgede düzenlenecek tüm toplantı ve organizasyonların doğru ve amacına uygun bir şekilde gerçekleştirilmesine destek olur. Çalışma ve organizasyon mekânının seçilmesi, verilecek hizmetler, duyuru ve davet gibi faaliyetleri UKA DB Merkez Organizasyon Sorumlusu ile eş güdümlü yerine getirir. İlgili kişilerin organizasyona maksimum katılımını sağlamak üzere İletişim ve Tanıtım Bölge Sorumlusu ile, tematik çalışma grubu etkinlikleri içinse Tematik Çalışma Grubu Bölge Sorumlusu ile birlikte çalışır, gerçekleştirilen organizasyonla ilgili bilgilerin merkeze iletilmesini sağlar.
- İyi Uygulama Örnekleri Bölge Sorumlusu:** Bölgesinde iyi uygulama örneği oluşturabilecek yatırımcıları belirler, izler ve onlarla sürekli irtibat halinde olur. Örnek projelerin bölgede yaygınlaşması için potansiyel yatırımcıları yönlendirir ve seçilen iyi uygulama örneklerine ait bilgileri Merkez UKA Destek Birimi'ne iletir. İyi Uygulama Örnekleri Bölge Sorumlusu, örnek projelerin seçilmesinde Organizasyon Bölge Sorumlusu ile birlikte çalışır, belirlenen projelerin duyurulması ve tanıtımı için İletişim ve Tanıtım Bölge Sorumlusu ile iş birliği yapar.

Tüm UKA faaliyetleri iki yılı kapsayacak şekilde hazırlanmış Eylem Planı çerçevesinde yürütülür ve her uygulama yılı sonunda Uygulama Raporu hazırlanır.

Finansal Kaynaklar

Üyelik ve faaliyetlere katılım gönüllülük esasına dayanmaktadır. Organizasyon faaliyeti ve zorunlu seyahat gibi giderler, Yönetim Otoritesi tarafından IPARD programı kapsamındaki ilgili tedbirlerden ve uygun görülmesi halinde Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesinden karşılanır. Üyelerin kendi imkânlarıyla faaliyetlere katılımı mümkün olduğunca teşvik edilir ve katılımcılardan herhangi bir katılım ücreti talep edilmez.

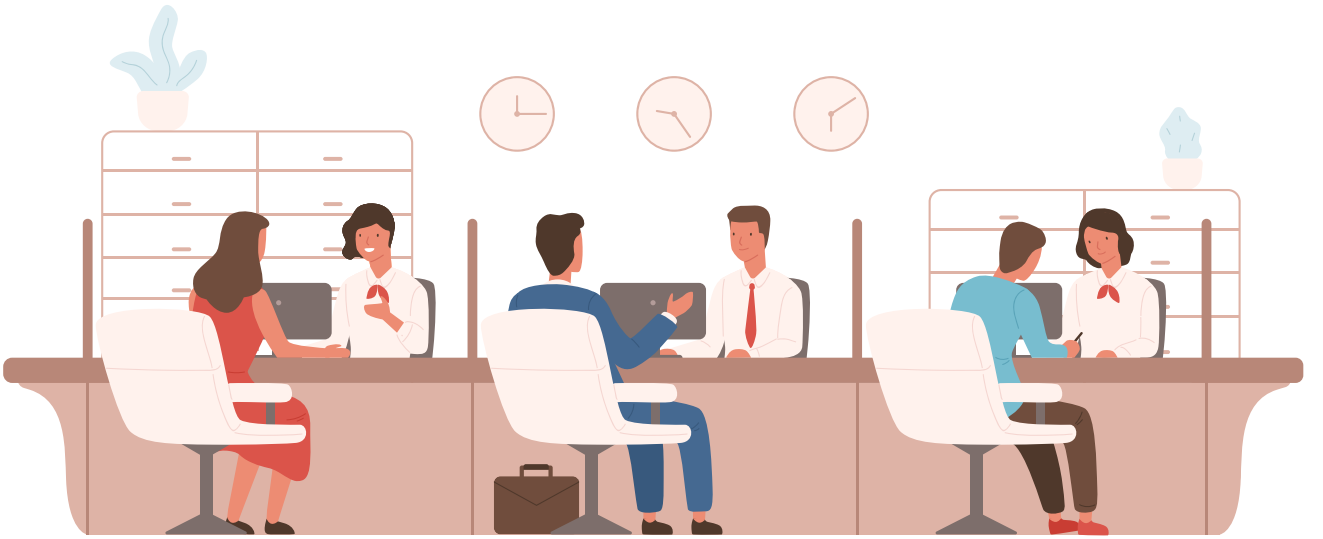
Tüm UKA faaliyetleri iki yılı kapsayacak şekilde hazırlanmış Eylem Planı çerçevesinde yürütülür ve her uygulama yılı sonunda Uygulama Raporu hazırlanır. UKA kapsamındaki faaliyetler mümkün olduğunca yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası kaynaklardan da yararlanılabilir şekilde planlanır.

Merkez UKA Destek Birimi, her bir faaliyet döneminin başlangıcından en az 6 ay önce Eylem Planı'nın ana başlıklarını belirler ve önerilerini almak üzere bölge temsilcilerine gönderir. Bölge temsilcileri, 2 ay içinde uygulanmasını önerdikleri faaliyetlerin neler olduğunu, bu faaliyetlerin nasıl yönetilip izleneceğini ayrıntılı formlar üzerinde gösterirler. Gelen önerileri UKA DB Merkez Birimi değerlendirir. Bölge temsilcilerinden gelen öneriler, ulusal politikalar ve AB Komisyonu'ndan alınan görüşler göz önünde

bulundurularak Eylem Planı taslağı hazırlanır. Oluşturulan taslak, UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi'nin sonbahar toplantısında görüşülmek üzere, toplantıdan en geç 7 iş günü önce komite üyelerine gönderilir. Taslak, UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi toplantısında görüşülür, komitede önerilen değişikliklerle son şekline kavuşan nihai doküman, ilgili dönem başlamadan önce IPARD Yönetim Otoritesi tarafından onaylanarak yürürlüğe girer.

Eylem Planları, tüm programlama dönemi boyunca faaliyetlerin devamlılığını sağlayacak ve aynı zamanda kırsal kalkınma programlarının uygulanması sırasında değişen ihtiyaçlara cevap verebilecek nitelikte oluşturulur. Planlar, orta vadeli hedefler ortaya koyar ve yeniden düzenlenebilir. Ağ üyelerinin Eylem Planı'nın hazırlanması, uygulanması ve sürdürülmesinde aktif ve katılımcı role sahip olması, programları sahiplenmeleri ve onlara uyum göstermeleri açısından yardımcıdır.

Yıllık Uygulama Raporları ise UKA DB Merkez Birimi tarafından, bir önceki yıl döneminde yürütülen tüm UKA faaliyetlerini özetleyecek ve ilk taslağı her yılın üçüncü ayı içerisinde yayımlanacak şekilde hazırlanır ve UKA DB Bölge Temsilcilerine bildirilir. Gelen görüşlere göre revize edilen Uygulama Raporu, Yönetim Otoritesi tarafından onaylandıktan sonra ilk İzleme ve Yönlendirme Komitesi toplantısında sunulur.

UKA Temel Faaliyetleri

UKA'lar, başta belirtilen amaçlar doğrultusunda oluşturulan ve ana düzenleyici çerçeveye uyumlu politika ağlarıdır. Bu ağlar iki yıllık eylem planlarına uygun şekilde faaliyetlerini düzenler. Faaliyetler düzenlenirken İletişim Stratejisi ve Uygulama Planı'nda yer alan iletişim yöntemleri ve ortamlarının kullanılmasının UKA hedeflerine ulaşılmasında, ayrıca çıktılarının yaygınlaştırılmasında önemli rol oynayacağı unutulmamalıdır. Bu faaliyetlerin ve ilişkili görevlerin başlıcaları şunlardır:

- Yerelde ve merkezde görev yapan UKA Destek Birimleri tarafından yürütülen yönetsel faaliyetler
- UKA paydaşları arasında koordinasyon ve bilgilendirme faaliyetleri
- Ülke içinde ve uluslararası boyutta iş birliğinin desteklenmesi etkinlikleri
- Diğer ülkelerdeki Ulusal Kırsal Ağlar ve Avrupa Kırsal Kalkınma Ağı arasında bilgi paylaşımı
- İletişim ve tanıtım etkinlikleri
- Ülke içindeki iyi ve örnek uygulamaların belirlenmesi, AB'de belirlenmiş iyi uygulamalarla birlikte yurt çapında tanıtımlarının yapılması ve yaygınlaştırılması
- Ağ üyelik ve İzleme ve Yönlendirme Komitesi seçim süreçlerinin takip edilmesi
- Seminer, çalıştay, bölge toplantıları, kongre, fuar, festival ve benzeri etkinliklerin yanı sıra tematik toplantıların organizasyonu
- Sözleşmesi imzalanan yerel eylem derneklerine eğitim ve danışmanlık hizmetleri verilmesi
- İnternet sitesi ve haber bültenleri gibi bilgilendirme amaçlı faaliyetlerin yürütülmesi

Bu görevler aşağıda belirtilen ana başlıklar altında yürütülür. UKA bu görevler dolayısıyla Tarım ve Orman Bakanlığı'nın yerel birimleriyle, TKDK ve ilgili tüm paydaşlarla güçlü bir iş birliği içerisinde olmalıdır.

İyi Uygulama Örneklerinin Seçilmesi ve Yaygınlaştırılması

UKA, ülkemizde kırsal kalkınma hibe desteği alan iyi uygulama örneklerini tanıtmakta, bu faaliyetleri sistematik hale getirmeyi amaçlamaktadır. Bu nedenle her bölgede örnek olabilecek uygulama ve projeler, iş birliği modelleri, yatırımlar ve girişimler -IPARD ya da ulusal bir kaynaktan destek almış olsun ya da olmasın- seçilerek belgelenir.

UKA, ülkemizde kırsal kalkınma hibe desteği alan iyi uygulama örneklerini tanıtmakta, bu faaliyetleri sistematik hale getirmeyi amaçlamaktadır. Bu nedenle her bölgede örnek olabilecek uygulama ve projeler, iş birliği modelleri, yatırımlar ve girişimler -IPARD ya da ulusal bir kaynaktan destek almış olsun ya da olmasın- seçilerek belgelenir.

Amaç

İyi uygulama örneklerinin toplanması ve UKA aracılığıyla duyurulup tanıtılmasının iki temel amacı bulunmaktadır:

- Kırsal kalkınma programlarının uygulamalarını iyileştirmek
- Kırsal kalkınma programlarından yararlanabilecek faaliyetler/yatırımlarla ilgili paydaşlara ve topluma genel bilgiler vermek

İyi proje ve uygulama örnekleri kırsal kalkınma programlarının uygulanması aşamasına farklı şekillerde katkılar sunabilir. Her şeyden önce, başkalarına doğrudan aktarılabilir ve çoğaltılabilir bir "iyi uygulama" işlevi görür. Ayrıca, politikaların uygulanmasında ya da gelecekteki politika iyileştirmelerinde yol gösterici olacak tematik analizler için bilgi sağlar. Projelerin paydaşlara aktarılması, kırsal kalkınma projelerine dair görünürlüğün ve farkındalığın artırılıp cazibe alanlarının geliştirilmesine önemli katkılar sunar. Devlet desteklerine ait etkilerin ve sonuçların görünürlüğü sayesinde, uygulanan kalkınma plan ve programlarının şeffaflığının gelişmesine olumlu etkilerde bulunur.

İyi uygulama örneklerinin görünürlüğü; bilgi, deneyim ve fikirlerin paylaşılması ve yaygınlaştırılması fırsatını sunar. Bu sayede hem ülkemizde hem de AB kapsamında yerel aktörlerin edinmiş olduğu bilginin etkin kullanımı en üst düzeye çıkarılır ve uygulama aşamasında yaşanan sorunlara çözüm önerileri getirilir. Bu süreçte başarıyı artıran faktörler, sorunlu alanlardan ve uygulama hatalarından çıkartılan dersler ortaya koyulur ve kırsal kalkınma programlarının etkin uygulanması sağlanır. Seçilen iyi örneklerle ilişkin bilgilerin paylaşılması, aynı zamanda pratik ve uygulamalı bilgilerin farklı bölgeler ve aktörler arasında yaygınlaştırılmasına da katkıda bulunur.

İyi Uygulama Örnekleri Kavramı

UKA tarafından seçilip öne çıkarılacak iyi uygulama örneklerinin sahip olması gereken özellikler, hatta örnek olma olgusunun kapsamına ilişkin çeşitli görüşler ve süregelen çalışmalar bulunmaktadır.

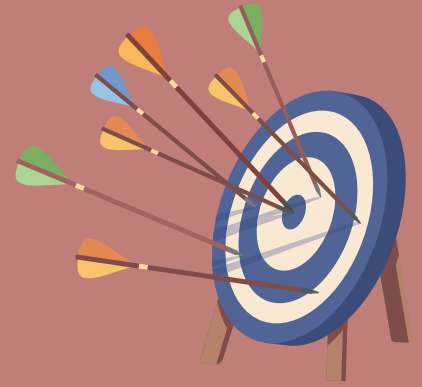
İyi uygulama örnekleri, ulaştıkları sonuçlar açısından değil, uygulanan projenin kırsal kalkınma paydaşlarına olası katkısı yönünden değer taşımaktadır. Bu yönüyle bir projenin örnek olabilmesi için olumlu ve istenen sonuçlara ulaşması, paydaşların yararlanabileceği veri ve bilgileri de içermesi gerekmektedir. Bu sayede, başarısız olmuş bir projenin tekrarından sakınmak da mümkün olabilmektedir.

İyi uygulama örneklerinin kırsal kalkınmayı odak noktalarına yerleştirmeleri gerekmektedir. Bu sayede söz konusu projenin farklı bölgelerdeki UKA paydaşları tarafından örnek alınması ve tekrarlanması mümkün olabilmektedir. Ancak uygulanacak projelerin -başarılı sonuçlar üretseler bile- kırsal kalkınmayla ilişkisi net olarak ortaya konulmalıdır.

İyi uygulama örneklerinin etkilerinin uzun soluklu ve geniş kapsamlı olması beklenir. Bu etkinin oluşmasına yönelik çıkarılacak dersler açısından proje içi süreçler de önemlidir.

Gerek ulusal düzeyde gerekse AB çapında çok sayıda iyi uygulama örneği bilgileri toplanmakta ve kırsal kalkınma paydaşlarının yararlanması için paylaşımına konulmaktadır. Örnek proje seçiminde tekrarlardan kaçınmak ve proje havuzunun daha da zenginleştirilmesine katkı sağlayacak projelerin seçimine özen göstermek gerekmektedir.

İyi uygulama örneği kavramı yukarıdaki tespitlerle sınırlı değildir. Ulusal Kırsal Ağlar, süreç içerisinde kendi ulusal yapısı ve işleyişiyle uyumlu, kırsal paydaşlarına en iyi şekilde hitap edecek iyi uygulama örneklerini belirleyip yaygınlaştırmak amacıyla kapasite geliştirmektedir. ENRD üzerinden sürdürülen uluslararası ağ çalışmaları da bu sürece katkı sağlamaktadır. Benzer biçimde UKA sayesinde AB çapında duyurulan, ilgi ve kabul gören GÜLANTA gibi iyi uygulama örnekleri, kırsal kalkınma konusunda çalışan paydaşların güven hissini geliştirip ulusal kırsal ağı benimsemelerini de mümkün kılmaktadır.

İyi uygulama örneklerinin etkilerinin uzun soluklu ve geniş kapsamlı olması beklenir. Bu etkinin oluşmasına yönelik çıkarılacak dersler açısından proje içi süreçler de önemlidir.

İyi Uygulama mı Yoksa Deneyim mi?

Kırsal kalkınma uzmanları için nelerin iyi uygulama kapsamına girdiği sorusu önemli bir konudur. Örnek gösterilen uygulama ve projeler belirli bir sayıya ulaştığında ve yeterli deneyim oluştuğunda, bu konunun tartışılması kaçınılmaz olur. Tartışmalarda öne çıkan nokta, bir projenin iyi uygulama sayılması için genel bir kriterler setinin geliştirilip geliştirilemeyeceği hususudur. Değerlendiricilere bir grup proje önerisi verilip bunları değerlendirmeleri istendiğinde, her birinin aynı projeyi benzer şekillerde değerlendirmesi mümkün olabilir mi? Ya da bu karar gerçeği yansıtır mı? Tüm değerlendiricilerin tek bir kriterler setine bakarak projelerin güçlü ve zayıf yanlarını değerlendirmeleri mümkün mü?

Projelerin katma değerini ya da kırsal kalkınmayla ilgili olup olmadığını belirlemek adına kullanılacak ortak kriterler bulunmaktadır. Bunlar;

- Projenin somut sonuçlar göstermesi ve yerel topluma sağladığı/sağlayacağı etkilerin bulunması,
- Projenin yenilikçi bir özellik, başka bir deyişle daha önce gerçekleştirilmemiş veya düşünülmemiş bir fikri içermesi,
- Proje sonuçlarının başka projelere aktarılabilirliği.

Neyin iyi sonuç vereceği konusu başlangıçtaki koşullara değil, gelecekteki koşullar, uygulamalar, yöntemler ve teknolojilere bağlı olduğundan, projeleri değerlendirme aşamasında ortak bir kriterler seti tanımlanamamaktadır. Ancak bir projenin performansını ölçmek için kullanılacak kriterler düşünüldüğünde, AB'deki UKA'lar önemli örnek deneyimler elde etmişlerdir.

Gelecekteki iyi uygulamaların analizi, yaygınlaştırılması ve örnek olarak sunumu adına ortak bir vizyon geliştirmek amacıyla 2013 yılının Ekim ayında Finlandiya'daki UKA yapısı, "İyi Uygulamalara Doğru 2.0" başlıklı bir çalıştay gerçekleştirmiştir. Bu çalıştayın başlıca sonuçları şu şekilde özetlenmiştir:

- "İyi uygulama" kavramı, içinde bulunulan koşullara, yani duruma bağlıdır. Her uygulama var olan koşullar ve hedeflenen amaçlar göz önünde bulundurularak değerlendirilmelidir. Bu durum, bir projenin "iyi uygulama" sayılması için belirli kriterler koymayı zorlaştırmaktadır.
- Projelerin başlangıç noktalarından biri de ihtiyaçların tespiti. Söz konusu ihtiyaçlar küresel, ulusal ya da bölgesel düzeyde olabilir. Bölge ya da ülke bazında kritik sorunların tanımlanması, iyi uygulamaların belirlenmesinde önemli bir başlangıç noktasıdır.
- Projeye karar verilmesinde bölgesel, ulusal ya da küresel temel sorunların tanımlanmış olması önemlidir. Bu süreçte "aktarılabılır iyi uygulamalar"ın belirlenmesi, tekrar etme sorununu ortadan kaldırır. Belirli temalarla bağdaştırıldığında kriterlerin geliştirilmesi daha uygulanabilir ve yararlı hale gelir. Bu sayede belirlenen iyi uygulamalar tematik çalışmalar için de daha yararlı olabilir.
- Genel sorunlara yeni çözümler getirmeye çalışan yenilikçi uygulama ve projelerin başarısızlığa uğrama riskinin bulunması doğaldır. Başarısızlık sürecindeki nedensellik, proje derlemesi aşamasında aranabilir. İyi uygulamalar kırsalda yaygınlaştırılırken uygulayıcıların aynı hataları tekrarlamalarının engellenmesi de öğrenme sürecinin bir parçasıdır ve deneyimleme yoluyla gelecek projelerde hata en aza indirgenebilir.

İyi Uygulama Örneklerinin Seçilmesinde Kullanılacak Yöntem

UKA DB, iyi uygulama örneklerinin seçiminde kullanacağı kriterleri belirleyerek, İzleme ve Yönlendirme Komitesi'nin onayına sunar. Bu kriterler gerek duyuldukça gözden geçirilir ve Komite'nin onayı ile uygulamaya konulur.

İyi uygulama örnekleriyle ilgili bilgilerin derlenmesi ve değerlendirilmesinde kullanılacak olan form Ek 3'te gösterilmektedir.

Belirlenen kriterler UKA DB Bölge Temsilcilerine gönderilir ve kendilerinden bölgelerine ait en fazla 10 proje örneğiyle ilgili bilgileri merkeze iletmeleri talep edilir. Bölge temsilcileri yerelde ilgili paydaşlarla bir toplantı düzenleyerek bölgelerindeki iyi uygulama örneğini belirler ve merkeze bildirirler. İyi Uygulama Örnekleri Sorumlusu'nun koordinasyonunda UKA DB Merkez çalışanları, bölgelerden iletilen bilgileri değerlendirir ve kriterlere uygun örnek projeleri seçerler. Türkiye'deki tüm bölgelerin mümkün olduğunca eşit düzeyde temsil edilmesine özen gösterilir.

Örnek sayısının çok fazla olması hedef grup üzerindeki etkilerinin azalmasına yol açar. Bu nedenle her yıl farklı bölge ve sektörleri kapsayacak şekilde toplamda ve en fazla 50 yeni iyi uygulama örneğinin belirlenmesi, belirlenen örneklerin tanıtımınınsa en fazla 2 yıl süreyle yapılması tercih edilmektedir. İyi uygulama örnekleri veri tabanında en fazla 100 proje aktif olmaktadır. Önceki dönemlerde seçilen iyi uygulama örneklerini içeren arşive de veri tabanından erişim sağlanabilmektedir.

Arşivde yer alan tüm aktif projeler ve seçilen iyi uygulama örneklerine dair bilgiler her yıl UKA DB Bölge Temsilcilerine gönderilir ve bilgilerin (değişen iletişim bilgileri, yatırımın mevcut durumu vb.) güncellenmesi sağlanır.

Deneyimlerin derlenmesi yalnızca proje örneklerinin toplanması olarak düşünülmemelidir. Yararlı deneyimler sadece proje örnekleriyle değil, kırsal kalkınma yöntemlerinin, süreçlerinin ve uygulamalarının sunulması ile de mümkündür. Bu amaçla hazırlanan proje fişlerinin kapsamı, projeler dışındaki faydalı uygulama ve yaklaşımları da içerecek şekilde genişletilir.

Örneklerin belirlenmesi ve ilgili bilgilerin derlenmesi, proje paydaşları ve sahipleri arasında güçlü bir iş birliğini gerektirir. Proje örneklerini anlamlı ve yapılandırılmış bir şekilde belirlemek için etkin koordinasyon, zaman ve insan kaynağına ihtiyaç vardır. Bu noktada UKA DB Bölge Temsilcilerine önemli görevler düşmektedir. UKA DB Bölge Temsilcilerinin konuya ilgisi ve istekliliği canlı tutulmalı, kendilerine eksik ya da düşük nitelikli bilgi iletilmesi ihtimaline karşı önlemler alınıp gerekli yönlendirmeler yapılmalıdır.

İyi uygulama örnekleriyle ilgili bilgilerin toplanabilmesi için çeşitli yenilikçi yöntemler bulunabilir. "Ödül ve teşvikler", "iyi proje yarışmaları" gibi yöntemler paydaşların iyi uygulamalar hakkında bilgi vermelelerini teşvik edebilir. Proje örneklerinin ödüller yoluyla duyurulması, sadece değerli bilgi ve deneyimleri yaymak için büyük bir fırsat oluşturmakla kalmaz, aynı zamanda paydaşların UKA aracılığıyla daha iyi bir görünürlük elde etmesini sağlar. Bu amaçla UKA DB, proje yarışmaları düzenleyebilir ve bunların finansman ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik anlaşma ve sözleşmeler yapabilir, sponsorluklar bulabilir.

UKA internet sitesine ek olarak e-bültenler ve diğer yayınlar proje örneklerinin tanıtılmasında önemli rol oynar.

İyi Uygulama Örneklerinin Yayınlanması

İyi uygulama örnekleri arasında ağ oluşturulması bu örneklerin etkisini daha da artırmaktadır. Bu nedenle UKA DB, mümkün olduğu ölçüde bu örnekleri tanıtmalı ve aralarında bağlantı kurulmasını sağlamalıdır.

Proje örneklerinin sunum şekli ve içeriği önemlidir. Projeler, temel unsurları kapsayacak şekilde açık ve kolay anlaşılabilir biçimde sunulmalıdır. Genel bir kural olarak projelerde aşağıdaki bilgiler yer alabilir:

- i. Projenin temel ayrıntıları (proje sahibi, bütçe, uygulama mekânı vb.)
- ii. Proje içeriği, arka plan ve sonuçlar (projenin çözüm üretmek istediği temel sorunlar), amaç, faaliyetler, girdiler (örneğin ilgili paydaşlar), çıktılar ve sonuçlar
- iii. "Başarı faktörleri" (projeyi neyin başarılı kıldığı), "ana zorluklar", "çıkartılan dersler" ve görseller (fotoğraf ve video)

Her bir projenin başarı hikayesi ve elde ettiği deneyimler, internet siteleri aracılığıyla yayımlanarak geniş çevrelere duyurulur. UKA internet sitesi, özellikle proje hikayelerinin veya örneklerinin yayımlanması için etkileşimli özellikler taşıyan proje örnekleri veri tabanını da içermelidir. UKA internet sitesine ek olarak e-bültenler ve diğer yayınlar proje örneklerinin tanıtılmasında önemli rol oynar.

Çeşitli sosyal medya kanallarının kullanılması da iyi uygulama örneklerine kamuoyunun erişimini artıran faktördür.

Veri tabanının en önemli işlevi, kırsal kalkınma hedeflerine ulaşılmış olduğunun somut örneklerle gösterilmesidir. Bu amaçla, seçilmiş proje örneklerine ait verilerin veri tabanında yer alması gerekir.

İyi Uygulama Örnekleri Veri Tabanı

Veri tabanının en önemli işlevi, kırsal kalkınma hedeflerine ulaşılmış olduğunun somut örneklerle gösterilmesidir. Bu amaçla, seçilmiş proje örneklerine ait verilerin veri tabanında yer alması gerekir. Projeye ilgili görsellerin de veri tabanında bulundurulmasına veya veri tabanı ile ilişkilendirilmesine gerek duyulur. Seçilmiş proje örnekleri hiçbir zaman veri tabanından silinmez ancak pasif durumda kalabilir. Pasif proje örnekleri tanıtımlarda kullanılmaz, fakat bu projelerin arşiv değeri bulunmaktadır. Bu bakımdan tüm proje örnekleri veri tabanına kaydedilmeli ve bilgileri güncel tutulmalıdır. Projelere ait bilgilerin güncelliğinin kontrolü, UKA DB Bölge Temsilcileri tarafından yapılır. Tamamlanması ya da değiştirilmesi gereken projelere ait bilgiler UKA DB Merkez Veri Tabanı Sorumlusu'na iletilir.

Tematik Çalışma Grubu Faaliyetleri

Tematik çalışma grupları ilgili paydaşlar arasında belirli konulara dair bilgi birikiminin artırılmasını sağlayacak yenilikçi yaklaşımları tetikler.

Tematik çalışma gruplarından temel beklenti, kırsal kalkınma programlarının uygulanmasına katkı sunmalarıdır. Söz konusu gruplar, ilgili paydaşlar arasında belirli konulara dair bilgi birikiminin artırılmasını sağlayacak yenilikçi yaklaşımları tetikler. Bu grupların faaliyet gösterdiği temalar üzerinden edinilen bilgilerin paylaşımı, kırsal kalkınma esaslarının ve farklı uygulamaların anlaşılmasını sağlar. Tematik çalışma grubu faaliyetleri politik düzeydeki temel sorunlar hakkında farkındalığın artırılması ve bu sorunlara çözüm üretecek kırsal kalkınma stratejilerinin tasarımı, uygulanması ve iyileştirilmesi noktasında da fikirlerin ortaya çıkmasına katkıda bulunur.

UKA DB, uygulamakta olduğu Eylem Planı çerçevesinde belirli konularda ilgili paydaşlar arasında analitik değişimlerin sağlanması adına tematik çalışma grubu faaliyetlerini yürütür. Tematik ve analitik değişimin öncelikle kırsal kalkınma programı uygulamalarının kalitesini artırma hedefine katkı sunması beklenmektedir. Tematik ve analitik alışverişler, seçilen konularda bilgi artışını sağlar ve bu sayede yerelde inovasyona katkıda bulunurlar.

Tematik çalışma gruplarının sağladığı faydalar şu şekilde tespit edilmiştir:

- Temaların farklı gruplar ve paydaşlar tarafından ele alınış biçimlerinin anlaşılması
- Katılımcıların kırsal kalkınma politikaları hakkında farkındalığa erişmelerinin sağlanması
- Paydaşlara kırsal kalkınma politikalarının uygulanmasındaki zorluklara ilişkin bilgilerin açık, şeffaf ve anlaşılır bir şekilde iletilmesi
- Ortak sorunların tanımlanması, analizi ve bunlara çözümler üretilmesi
- Özellikle katılımcıların çalışma sürecinde birbirleriyle yakın bağlantı ve iletişim becerilerinin geliştirilmesi

Sıklıkla gerçekleştirilen toplantılara gönüllü katılımın ve katılımcı profiline çeşitliliğinin sağlandığı durumlarda yereldeki ilişki ve bağların daha güçlü olduğu görülmüştür.

Tematik çalışma gruplarının oluşturulmasıyla ilgili olarak aşağıdaki prensiplerin uygulanması önemlidir:

1. Seçilen konu kırsal kalkınmayla ilgili bir sorunu ele almalı, ihtiyaçlar ilgili paydaşlar tarafından belirlenmiş ve benimsenmiş olmalıdır.
2. Katılımcı profilinin çeşitliliği, katılımcıların ele alınan konulara yakından ilgi duymaları, yöreden yerel katılımın çoğaltılması ve etkin kılınması sağlanmalıdır.
3. Katılımcılar konuya hâkim, konuyla ilgili yeterli deneyime ve ilgili aktörleri harekete geçirebilecek öncü niteliklere sahip olmalıdır.
4. Katılımcıların konuya gerçekten ilgi duyduklarından emin olmak için sürecin gönüllülük esasına dayalı olması önemlidir.
5. Toplantılarda tüm tematik çalışma grubu üyelerinin aktif katılımının sağlanacağı "katılımcı yöntem ve yaklaşımlar" uygulanmalıdır.
6. Tematik grup çalışmalarının sonuçlarının geniş kitlelere duyurulmasında gerekli özen gösterilmelidir.

UKA Merkez Destek Birimi İzleme ve Değerlendirme Raporları, bölgelerden gelen öneriler ve Yıllık UKA Toplantısı'nın sonuçlarına bakılarak belirlenecek konular, kurulacak tematik çalışma gruplarına yön verirler. Hâlihazırda belirlenmiş sekiz tema şu şekildedir:

1. Kısa Tedarik Zinciri
2. Kırsal Turizm
3. Tıbbi ve Aromatik Bitkiler
4. LEADER Yaklaşımı Uygulaması
5. Kırsalda Girişimcilik ve İnovasyon
6. Küçük Aile Çiftçilerinin Desteklenmesi
7. Kırsal Altyapı
8. Kırsal Alan Tanımı

Tematik çalışma gruplarından sadece belirlenmiş olan konuya odaklanmaları, toplantılarda kendilerini tekrar etmemeleri ve somut aksiyon önerileri sunmaları beklenir. İleri sürülen aksiyon önerileri farklı hedefler ve politika düzeylerinde olabilir. Bu öneriler şöyle özetlenebilir:

1. UKA uygulamalarına yönelik öneriler
2. IPARD programı ve uygulamasına yönelik öneriler
3. Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi'ne ve kırsal kalkınma politikalarına yönelik öneriler

Tematik çalışma gruplarının olağan gündeminde, sürdürülebilir kalkınma konusunda küresel boyutta ve Avrupa'da yürütülen çalışmalar da yer alır. İklim değişikliğine karşı önlemler, iklim değişikliğiyle uyum (AB Yeşil Mutabakatı'nın uygulanması), teknolojik gelişmeler ve dijitalleşme, dezavantajlı gruplar için sosyal kapsayıcılık gibi konular her tematik çalışma grubunun ele alması gereken yatay konulardır. Tematik çalışma grupları, bu konuları faaliyetleri kapsamında da gündemlerine dahil eder ve bu yatay konuları dikkate alarak öneriler oluştururlar. Gerekli görülmesi durumunda bu konularda ayrı bir tematik çalışma grubu kurulur.

Tematik çalışma gruplarının sonuca odaklı çalışmasını sağlamak ve bu grupların faaliyetlerinin yönetimini kolaylaştırmak adına, aynı anda sekizden fazla tematik çalışma grubunun faaliyet göstermesi önerilmemektedir. İdeal koşullarda aynı anda beş tematik çalışma grubunun faaliyetlerini sürdürmesi tercih edilmelidir. Faaliyette olmayan çalışma grupları feshedilmeli ya da faaliyete geçecek şekilde yeniden yapılandırılmalıdır.

Tematik çalışma grubu toplantıları moderasyonlu toplantılardır.

Konuyla ilgili bilgisi ve deneyimi genel kitleler tarafından kabul görmüş bir moderatör toplantıları yönlendirir, konuşmaların belirli temalar çerçevesinde, sorun tespiti ve çözüm önerilerine odaklı olarak yürütülmesini sağlar.

Tematik çalışma grupları ve bu grupların toplantı sıklığı iki yıllık eylem planında yer alır. Toplantılar, UKA yıllık toplantısı, bölge toplantıları ve yerelde düzenlenen faaliyetler kapsamında gerçekleştirilebileceği gibi bağımsız olarak ayrı ayrı da düzenlenebilir. Toplantı gün ve yeri en az bir ay öncesinden tematik çalışma grubu üyelerine duyurulur. Toplantı gündemi en geç 7 iş günü öncesinde kesinleşir ve üyelere iletilir.

Tematik çalışma grubu toplantıları moderasyonlu toplantılardır. Konuyla ilgili bilgisi ve deneyimi genel kitleler tarafından kabul görmüş bir moderatör toplantıları yönlendirir, konuşmaların belirli temalar çerçevesinde, sorun tespiti ve çözüm önerilerine odaklı olarak yürütülmesini sağlar. Toplantıda, bilgilendirmeye yönelik sunumların yanı sıra çalışma grubunun konusuyla ilgili fikir ve deneyim alışverişi, ön plana çıkan sorunların tartışılması ve çözüm önerileri geliştirilmesine yönelik tüm üyelerin görüşlerinin eşit düzeyde dinlenebileceği oturumlar düzenlenir. Tematik grup çalışmalarına katkı sağlama potansiyeli bulunan kişiler, bu toplantılara bağımsız uzman statüsünde konuşmacı olarak davet edilebilirler. Bağımsız uzman ihtiyacı tematik çalışma grubu üyeleri tarafından belirlenebileceği gibi, UKA Merkez Destek Birimi de bu konuda yönlendirme ve gerekli düzenlemeleri yapabilir.

Tematik çalışma grubu toplantılarının süresi bir günü aşmaz. Toplantıda bir moderatör ve raporör görevlendirilir, konuşmaların bir düzen içerisinde yürütülmesi ve görüşlerin not edilmesi sağlanır. Toplantı sırasında edinilen bilgileri ve ortaya konan görüşleri özetleyen, sunulan önerileri içeren bir rapor, bir sonraki toplantıda ele alınmak üzere hazırlanır. Raporun hazırlanmasında bağımsız bir uzman da görev alır.

Yerel Aktörlere Yönelik Faaliyetler

Paydaşların kırsal kalkınma uygulamasına daha çok katılım göstermesi, UKA'ların ortak hedefidir.

UKA kapsamında yerel aktörlere ve temelde YEG'lere yönelik birçok faaliyet gerçekleştirilir. Bu faaliyetler aşağıda açıklandığı gibidir.

Paydaş Danışma Faaliyetleri

UKA kapsamındaki paydaşların bir araya gelmesi, bilgi paylaşımında bulunması, gerek ulusal gerekse uluslararası düzeyde iş birlikleri kurmaları ağ kavramının bir gereği ve erişilmesi amaçlanan önemli bir hedefdir. UKA DB Bölge Temsilcileri yerel paydaşlarla sürekli iletişim halinde olmalı, taleplere cevap vermeli, gerektiği durumlarda onları ilgili kurum, kuruluş ya da şahıslara yönlendirmelidir. UKA DB Bölge Temsilcileri, daha etkili bir iletişim ortamı elde etmek adına bölgeyi UKA İYK'da temsil eden üyelerle yerel paydaşları sürekli irtibat ve iş birliği içinde tutmalıdır.

Bu amaçla UKA Bölge Temsilcileri, aralarından bir ya da birkaç kişiyi bir danışma masası oluşturmaları için görevlendirebilir. Bölge temsilcileri belirli gün ve saatlerde herkese açık danışma günleri de düzenleyebilir.

Temsilciler, bölgelerinde Tarımsal Danışmanlık Yetki Belgesi'ne sahip kişilerle irtibat halinde çalışır, bilgiye ihtiyaç duyulan alanlar hakkında onları bilgilendirir. Desteğe ihtiyaç duyan kişiler, danışmanlık hizmetlerine yönlendirilerek tarımsal danışmanlık hizmetlerinin kalitesinin artırılmasına katkıda bulunurlar.

Ulusal Kırsal Kalkınma Ağı Kongresi

Paydaşların kırsal kalkınma uygulamasına daha çok katılım göstermesi, UKA'ların ortak hedefidir. Bu hedefe ulaşmak, sadece ağların faaliyetlerine daha çok sayıda istekli paydaşın katılımında bulunmasıyla değil, aynı zamanda paydaşların kırsal kalkınma programlarının sunduğu fırsatları ve birlikte erişilebilecek hedefleri daha iyi anlamalarıyla da mümkündür. Böylece kırsal politikaların uygulama kalitesinde yükseliş sağlanır. Dolayısıyla, UKA DB ve kırsal kalkınma programı yöneticileri arasında iyi bir çalışma ilişkisinin kurulması, sürecin kilit unsurlarından biri olarak değerlendirilir.

Yukarıda belirtilen hedef doğrultusunda iki yılda bir düzenlenen ve kırsal kalkınmanın önemli paydaşlarının temsil edildiği Ulusal Kırsal Kalkınma Ağı Kongresi, İzleme ve Yönlendirme Kurulu üyeleri ile birlikte gerçekleştirilir. Toplantının yeri ve tarihi, en geç dört ay öncesinden duyurulur. Toplantı gündemi ve konuşmacılar ise toplantı tarihinden en geç bir ay önce kesinleştirilir.

Temel kırsal kalkınma sorunlarının ve çözüm önerilerinin, ilgili sektörlerdeki gelişmelerin 81 ilin temsilcileri tarafından ele alınacağı bu üç günlük kongrenin, tarım şûrası gibi devamlılık arz eden bir yapıda düzenlenmesine özen gösterilmelidir. Tematik çalışma grubu toplantıları da bu kongre kapsamında gerçekleştirilir. Diğer konularda bilgi vermek üzere ortak katılımlı oturumlara konuşmacılar davet edilebilir, belirlenen konularda paneller düzenlenebilir.

Ulusal Kırsal Kalkınma Ağı Kongresi, aynı zamanda iyi uygulama örneklerinin tanıtıldığı, yerel eylem gruplarının bilgi ve deneyimlerini paylaştığı bir organizasyondur. Bu nedenle hem iyi uygulama örneklerinin hem de yerel eylem gruplarının kendilerini tanıtmalarına ve ilgili katılımcılarla birebir görüş alışverişinde bulunmalarına olanak sağlar. Toplantılarda, bir önceki dönemde yürütülen faaliyetlerin değerlendirmesini yapmak amacıyla özel bir oturum da gerçekleştirilir.

Kongre, o yıl düzenlenecek UKAFEST ile birlikte organize edilir.

UKAFEST

Her yıl düzenlenen UKAFEST, Kongre'nin gerçekleştirildiği yıllarda ve Kongre'ye paralel olarak planlanır. Kongre'nin yapılmadığı yıllarda ise tematik çalışma grupları ile birlikte organize edilir. UKAFEST, seçilen iyi proje örneklerinin ve YEG'lerin faaliyetlerinin tanıtıldığı stantların kurulduğu bir festival alanında gerçekleştirilir. Bu festivalde Kongre ya da tematik çalışma grubu katılımcıları, bulunmaktan keyif alacakları sosyal bir ortamda birbirlerinin birikim ve deneyimlerinden yararlanma fırsatı bulurlar. UKAFEST, Türkiye'nin farklı bölgelerinden gelen yerel aktörlerin birbirlerini daha yakından tanımalarını ve kaynakmalarını kolaylaştıran bir sosyal ortam görevi görür.

Bölgesel Kırsal Ağ Toplantıları

Ulusal düzeydeki toplantının yanı sıra her bölgede bir Bölgesel Kırsal Ağ Toplantısı düzenlenir. Kırsal kalkınma ve uygulanan kırsal kalkınma programları kapsamındaki konular, bölge düzeyinde ve sayıları 80-100 aralığındaki katılımcılarla ele alınır. Toplantıların organizasyonu UKA Destek Birimi Bölge Temsilcilerinin koordinasyonunda, Merkez birimin desteği ve katılımı ile gerçekleştirilir. Gerek konuşmacı gerekse katılımcıların farklı kesimleri (kamu, özel, STK, çiftçi, akademi vb.) ve sektörleri (özellikle tematik grupları temsil eden sektörler) temsil eden dengeli bir yapıda olmasına özen gösterilir. Bölgesel kırsal ağ toplantılarında genel konuların yanı sıra toplantının düzenlendiği bölgeyle ilgili en az 3 tematik çalışma grubu konusu ele alınır. Bu konularla ilgili bölgesel sorunlar ve çözüm önerileri görüşülür, ilgili iyi uygulama örnekleri tanıtılır.

İki gün şeklinde planlanan bölgesel toplantılar, bölge içindeki paydaşlara en geç bir ay öncesinden duyurulur. Toplantılar tüm katılımcılar tarafından kolay erişilebilecek bir mekânda gerçekleştirilir.

Bölgesel toplantılar iki yılda bir yapılır. Tüm bölgeler aynı yıl içerisinde toplantılarını gerçekleştirir, sonuçlarını ise bir sonraki yıl düzenlenecek olan Ulusal Kırsal Kalkınma Ağı Kongresi'nde sunarlar.

Bilgi Geliştirme ve Eğitim Çalışmaları

UKA'nın öncelikli faaliyetlerinden biri de çeşitli konularda talep edilen bilgi artışının sağlanması, bu bilgilerin paylaşılması için fırsatlar yaratılması ve ihtiyaç duyulabilecek becerilerin kazandırılmasına yönelik eğitim çalışmalarının düzenlenmesidir. UKA DB Bölge Temsilcileri, tematik çalışma grubu toplantıları ile bölgesel toplantılarda öne çıkan ihtiyaçların dikkate alınmasıyla belirlenen konularda eğitim ve deneyim paylaşımına yönelik faaliyetler gerçekleştirir. Bu faaliyetler, kırsaldaki genel paydaşlara yönelik bilgi verici ve ufuk açıcı etkinlikler olabileceği gibi, özellikle YEG'leri hedefleyen, YEG'lerin genel bilgilerini genişleten, YEG'ler arası iş birliğini artıran ve onların yerel kalkınma stratejileri geliştirme ve uygulamasına yardımcı programlar da olabilir. YEG'lere, özellikle yerel kalkınma stratejileri uygulamalarını değerlendirmek amacıyla, izleme ve değerlendirme süreçlerini etkin bir şekilde planlamaları ve uygulamaları konusunda destek verilmelidir.

Söz konusu faaliyetler, birer aylık aralıklarla düzenlenen ve en fazla iki saat süren seminerler, yılda bir ya da iki kez tekrarlanan bir günlük eğitim ya da çalıştaylar şeklinde olabilir. Eğitimlerin, seminerlerin içeriği ve konuşmacılar, UKA DB Bölge Temsilcileri tarafından belirlenir. UKA DB Merkez çalışanları gerekli hallerde, çalışma konularının belirlenmesi ve konuşmacıların davet edilmesi noktasında bölge temsilcilerine yardımcı olurlar. Bölge temsilcileri, başarılı ve gerekli görülen bilgilendirme faaliyetlerinin diğer bölgelerde de uygulanması için yönlendirilirler.

Bölgelerde düzenlenecek bilgilendirme ve eğitim faaliyetleri mümkün olan en geniş katılımı yapılmalıdır. Bu amaçla bölgedeki tüm UKA üyeleri ve ilgili olabilecek tüm paydaşlar faaliyetlere davet edilir. Faaliyetler, UKA DB Bölge İletişim Sorumlusu koordinasyonunda ve UKA internet sitesinin yanı sıra ilgili yerel medya ve sosyal medya kanallarından duyurulur.

UKA Merkez Destek Birimi, faaliyetlere erişimi ve etkiyi en üst düzeye çıkarmak adına gerekli teknoloji ve insan kaynağıyla desteklenmeli ve söz konusu faaliyetlerin çevrim içi katılıma uygun hale getirilmesini ve kaydedilmesini sağlamalıdır. Bu sayede, faaliyetlere bizzat katılmayan fakat ilgi duyan paydaşlar için canlı yayınlar ve kayıtların paylaşılması gibi hibrit etkinliklerin yapılması mümkün olacaktır.

Çalışma Ziyaretleri

Bilgiyi artırmanın ve başkalarının deneyimlerinden yararlanmanın en etkili yolu, faaliyetleri yerinde görmek ve haklarında bilgi edinmektir. Bu nedenle, düzenlenecek tematik grup toplantıları, UKA ulusal toplantısı, UKA İzleme ve Yönlendirme Kurulu toplantıları, UKA internet sitesi ve haber bültenleri farklı bölgelerdeki uygulamaların duyurulması adına önemli araçlardır. Bu süreçte UKA DB Bölge Temsilcileri, UKA DB Merkez Ofisi'ni de bilgilendirir, ilgi duyulan konular kapsamında ziyaret etmek istedikleri bölgelerdeki UKA DB Bölge Temsilcileri ile irtibat kurar ve çalışma ziyaretleri organize ederler. Bu ziyaretlere UKA DB Merkez Temsilcileri de katılabilir.

Çalışma ziyaretleri sonunda hem ziyaretçiler hem de ev sahipliği yapan bölgedeki UKA DB görevlileri birer rapor hazırlar. Ziyaretçi raporlarında edinilen bilgiler ve bölgeleri için çıkardıkları dersler anlatılır; ev sahipleri raporlarında ise ziyaret edilen noktalar, hangi konularda bilgi verildiği, ziyaretçi tavsiyeleri ve ziyaretçilerden ne öğrenildiğine dair hususlara yer verilir.

UKA DB Merkez Ofisi fırsat buldukça UKA faaliyetleri kapsamında ele alınan konularda başta AB ülkeleri olmak üzere, diğer ülkelere çalışma ziyaretleri düzenler. Çalışma ziyaretinin konusuna göre o konuda aktif katılım gösteren UKA üyeleri, tematik grup üyeleri ve UKA DB Bölge Temsilcileri bu ziyaretlere davet edilir. Diğer ülkelere yapılan çalışma ziyaretleri, ziyaret eden grup tarafından raporlanır. Bu raporda, ziyaret edilen noktalar, edinilen bilgiler, gözlemler ve Türkiye için öneriler yer alır.

UKA Destek Birimi, çalışma ziyaretlerinin etkisini artırmak adına tüm ziyaretlerin öncesinde ve sonrasında ziyaretleri tamamlayıcı nitelikte hazırlık ve bilgilendirme toplantıları düzenler. Çalışma ziyareti öncesinde katılımcılar, gerçekleşecek ziyaretin gündemi hakkında bilgilendirilir, beklentileri belirlenir ve tüm katılımcıların aktif katılımını sağlamak için görev dağılımı yapılır. Ziyaret sonrasında düzenlenen toplantılarla katılımcıların gözlemlerini ve edindikleri bilgileri paylaşması sağlanır. Ayrıca, bir beyin fırtınası oturumu düzenlenir ve çalışma ziyaretinde öğrenilen uygulamalardan en iyi biçimde nasıl yararlanılabileceği ve bunların nasıl hayata geçirilebileceği hususlarına yönelik eylem planları tartışılır.

Fuar ve Festivallere Katılım

Fuar ve festival gibi ağ geliştirici faaliyetlerin yararlarından biri yerel değerleri tanıtmak, diğeri ise bilgi ve deneyimi artırmaktır. UKA DB Merkez ve Bölge Temsilcileri, bölgelerdeki UKA üyelerini hem kendilerini, yatırımlarını, kuruluşlarını tanıtmak hem de başkalarının deneyimlerini gözlemlemek amacıyla yerel ya da ulusal fuar ve festivallere, özellikle de UKAFEST'e katılım göstermek konusunda teşvik ederler. Ayrıca, kendi yörelerinde düzenlenen fuar, sergi ve festival etkinliklerini UKA internet sitesi ve e-bültenler aracılığıyla diğer bölgelere duyururlar.

Yerel Kültürel Etkinlikler

Yerel kültür, kırsal kalkınmanın temel unsurlarından biridir. Bu kültürün korunması ve gelecek kuşaklara tanıtılması hem yerelde ekonomik hayatı canlandırır hem de kırsal turizm gibi kırsal kalkınmada kilit öneme sahip yatırımları teşvik eder. UKA DB Bölge Temsilcileri bölgelerindeki geleneksel yapıyı, geleneksel üretim yöntemlerini, kültürel değerleri, tarımsal ürün potansiyelini ve gastronomi içeriğini tanıtan faaliyetlerin düzenlenmesi adına yerel yönetimler, örgütler ve bölgedeki yatırımcılar gibi yerel aktörlerle girişimlerde bulunurlar. Bu girişimler, yerelde çeşitli etkinliklerin düzenlenmesi ve yerelin tanıtılmasına da olumlu katkılar sunar.

Yerel kültürel etkinlikler, bilinirliği ve görünürlüğü artırmak amacıyla fuar ve festivallerde olduğu gibi UKA aracılığıyla, özellikle de UKA internet sitesi ve haber bültenleri üzerinden duyurulur. UKA DB Merkez Ofisi, üyelerin diğer bölgelerdeki faaliyetlere katılmasını teşvik eder, UKA'nın süreç içinde güçlenmesine ve gelişimine katkıda bulunur, UKA DB Bölge Temsilcilerini de bu doğrultuda yönlendirir.

Farkındalık Toplantıları

Ulusal Kırsal Ağ'ın temel prensibi, LEADER yaklaşımında deneyimlendiği gibi, kırsal kalkınmayı tabandan tavana başlatmak ve bu amaçla yerel aktörlerle dinamikleri harekete geçirmektir. Farkındalık toplantıları bu çabanın temel ayağını oluşturmaktadır.

UKA DB Bölge Temsilcileri, bölgelerinde yer alan ve bu doğrultuda harekete geçirilebilecek kişilerin bir araya gelmesini sağlar ve tabandan tavana kırsal kalkınma yaklaşımını kendilerine anlatırlar. UKA DB Merkez, personeli ile birlikte yerelin kendi öz değerlerinin ve potansiyelinin farkına varacağı toplantılar düzenler. Bu amaçla, özellikle kadın kooperatiflerini harekete geçirirler.

Farkındalık toplantılarında, IPARD illerinde YEG'lerin yaygınlaştırılması amacıyla LEADER uygulaması hakkında bilgiler verilir. IPARD kapsamı dışındaki illerde ise kırsal kalkınmayla ilgili tüm paydaşlara ve ilgililere LEADER yaklaşımı hakkında bilgilendirmeler yapılır, LEADER yaklaşımında öngörülen tabandan tavana oluşumların benzerlerini kendi bölgelerinde kurmaları teşvik edilir.

YEG Ağları

UKA DB, YEG'lerin ülke çapında gelişimini destekler ve uluslararası düzeyde iş birliğine teşvik eder. Bu amaçla YEG'ler, aralarında AB statüsü dışında 3 ülkenin de yer aldığı (Gürcistan, Moldova ve Kuzey Makedonya) 26 ülkenin temsil edildiği Avrupa Kırsal Kalkınma LEADER Derneği'ne (ELARD) katılmaları yönünde desteklenirler. Türkiye'de faaliyetleri resmen tanınan YEG'lerin, uygun iş birliği platformlarına/organizasyonlarına katılmaları istenir.

LEADER yaklaşımını tanıtan toplantıların dışında, kurulum sürecini tamamlamış ve YKS'lerini hazırlayarak TKDK ile sözleşme imzalamış YEG'lerin, aralarında bir ağ oluşturup YKS uygulama deneyimlerini paylaşmaları ve bu yönde kapasitelerini geliştirmeleri amacıyla UKA altında başka toplantılar da düzenlenir. Bölgesel ve ulusal çapta gerçekleştirilen bu toplantılara, IPARD kapsamında olmayan illerdeki kırsal kalkınmaya yönelik işlev gören dernek veya kooperatif gibi kuruluşlar da katılım gösterebilir ve LEADER deneyiminden faydalanma şansı elde edebilirler. Tarım ve Orman Bakanlığı, IPARD kapsamında olmayan illerde YEG'lerin tanıtımını gerçekleştirir ve benzeri yapıların kurulup desteklenmesi için girişimlerde bulunur.

İletişim Stratejisi ve Uygulama Planı

Günümüzde haber kaynaklarının çeşitliliği ve bilgi akışının hızı göz önüne alındığında hedef kitleye bilginin doğru ve zamanında ulaşması için İletişim Stratejisi ve İletişim Uygulama Planı'nın hazırlanması gereklidir.

Günümüzde haber kaynaklarının çeşitliliği ve bilgi akışının hızı göz önüne alındığında hedef kitleye bilginin doğru ve zamanında ulaşması için İletişim Stratejisi ve İletişim Uygulama Planı'nın hazırlanması gereklidir. Ayrıca, iletişim faaliyetlerinin üzerinde detaylı şekilde çalışılmış bir İletişim Stratejisi ve İletişim Uygulama Planı ile sürdürülmesinin, Ulusal Kırsal Ağ Rehberi'nin önemli bir bileşeni olduğu unutulmamalıdır.

İletişim Stratejisi, Ulusal Kırsal Ağ (UKA) için iletişim prensipleri ve yaklaşımını, hedef kitleleri, süreç içinde kullanılacak yöntemleri ve iletişim araçlarını tanımlayan referans dokümandır. Uygulama Planı ise İletişim Stratejisi doğrultusunda farklı hedef kitlelere ulaşmak amacıyla zamanlama, kaynak, kullanılacak iletişim araçları, sorumluluk paylaşımı gibi atılacak adımların belirlendiği planlama dokümanıdır. Uygulama Planları yıllık ya da daha uzun süreli olarak hazırlanacak, ancak altı aylık ya da üç aylık dönemlerde, süreç içinde yaşanacak gelişme ve değişimlere göre yeniden düzenlenerek İletişim Stratejisi'nin hedeflerine ulaşmasına katkı sağlayacaktır. UKA görünürlük ve iletişim faaliyetleri, AB Dış Faaliyetler için İletişim ve Görünürlük Şartları'na (2018) göre tasarlanmıştır.

<https://www.avrupa.info.tr/tr/ab-dis-faaliyetler-icin-iletisim-ve-gorunurluk-sartlari-7431>

İletişim Stratejisi ve Uygulama Planı hazırlanırken yapılacak durum analizinin ardından unutulmaması gereken başlıklar:

- İletişim Stratejisi'nin ana ilkeleri ve yaklaşımının belirlenmesi
- Amaç ve hedeflerin netleştirilmesi
- Hedef kitlenin belirlenmesi ve detaylandırılması
- Mesajların belirlenmesi ve farklı hedef kitleler için ayrıştırılması

- Uygulama aşamasında kullanılacak iletişim araçlarının seçilmesi
- Faaliyetlerin izleme ve değerlendirilmesinin yapılması

İletişim Prensipleri

İletişim Stratejisi yaşayan bir dokümandır; ana ilkeleri ve yaklaşımına bağlı kalınması koşuluyla gerekli durumlarda değişiklik yapılmasına izin vermelidir.

Ulusal Kırsal Ağ İletişim Stratejisi'nin ana ilkeleri ve yaklaşımı;

- Hedef kitleler ve toplumda farkındalığı artırmak amacıyla çeşitli iletişim yöntemlerini kullanarak bilgi akışının ve doğru iletişimin sağlanması,
- Hedef kitleler arasında yapıcı ilişkilerin desteklenmesi,
- Sosyokültürel duyarlılık, dil ve psikolojik uygunluğun dikkate alınması,
- Görünürlük materyallerinin yerel ihtiyaç ve ilgi alanları dikkate alınarak oluşturulması ve geliştirilmesi,
- Farklı hedef kitlelerin anlayabileceği, karmaşık teknik terimler kullanmaktan kaçınarak oluşturulmuş, tüm iletişim materyallerinde kullanılabilir basit, isabetli ve anlaşılır anahtar mesajlar geliştirilmesi,

- Güçlü ve tanınır bir marka, kimlik ve temel mesajlar yaratılması,
- Mevcut ve planlanan faaliyetlerle ilgili hedef gruplara ilk elden ve doğru bilginin aktarımının sağlanması,
- UKA tarafından sunulan hizmetler hakkında etkili bilgi sağlanması,
- Belirlenen hedefler doğrultusunda çeşitli iletişim araçlarıyla paydaşlar, karar vericiler, tanımlanmış hedef gruplar ve kamuoyu arasında sürdürülebilir iletişim kanallarının oluşturulması,
- İletişim ve yaygınlaştırma çalışmalarının etkisinin izlenmesidir.

Amaç

İletişim Stratejisi hazırlanırken öncelikli olarak neden iletişime ihtiyaç duyulduğu ve orta-uzun vadede ulaşılmak istenen amaca ne tür bilgiler paylaşılarak ve kısa dönemli hangi hedefler belirlenerek erişilmesinin planlandığı tespit edilmelidir.

İletişim Stratejisi

<p>Amaç</p>	<p>Ulusal Kırsal Ağ'ın kırsal kalkınma alanında üstlendiği koordinasyon görevinin yanı sıra uygulanan politikalar ve sürdürülen çalışmalar hakkında yararlanıcılar, paydaşlar ve kamuoyu nezdinde doğru ve hızlı bilgi akışının sağlanması, farkındalığın geliştirilmesi, uluslararası ağlarla bilgi ve deneyim paylaşımının artırılması.</p>	
<p>Hedefler</p>	<p>Farkındalığın Artırılması</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kırsal Kalkınma Programı, öncelikleri ve yürütülen çalışmalarla ilgili hedef kitle ve kamuoyunun bilgilendirilmesi. • UKA'nın kırsal kalkınma ile ilgili çalışmaların koordinasyonunu üstlendiği bilgisinin yanı sıra ilgili kuruluşların faaliyet, görev ve sorumluluklarının paylaşılması. • Hedef kitle ile kırsal kalkınma çalışmalarının ulusaldan yerele ve yerelden ulusala olmak üzere çift yönlü iletişim ve etkileşimle sürdürüldüğünün vurgulanması.
	<p>Sürdürülebilir İletişim ve Kapasite Geliştirme</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kırsal kalkınmanın yerel topluma sağlayacağı katkı paylaşılarak aidiyet duygusunun artırılması. • İyi Uygulama Örnekleri ve YEG faaliyetlerinin yaygınlaştırılması. • UKA, yararlanıcılar ve paydaşlar arasında sürdürülebilir iletişimin sağlanabilmesi amacıyla kapasite geliştirme çalışmalarının artırılması.
	<p>Görünürlüğün Artırılması</p>	<ul style="list-style-type: none"> • UKA'nın görünürlüğünün artırılması amacıyla görsellerle desteklenen çalışmaların hedef kitleye uygun mecralarda sunulması. • Çift yönlü iletişimin verimli sağlanabilmesi amacıyla kaynaklara erişimin kolay ve hızlı olması.

Hedef Kitle

Hedef kitle odaklı iletişim yaklaşımı ile bilgi fazlalığı ve karmaşıklığından kaynaklanabilecek iletişim sorunlarını en aza indirmek mümkün olmaktadır. Hedef kitlenin detaylı analizi İletişim Stratejisi'nin vereceği mesajların hazırlanması aşamasında da önemlidir.

Hedef kitle odaklı yaklaşımla;

- Kırsal Kalkınma Programı'nın başarıları, bölgesel ve yerel kalkınmaya etkileri hakkında farkındalığın artırılmasına yönelik çalışmalar hedef kitlenin tümüyle paylaşılacak,
- Yerel Eylem Grupları (YEG) ile ilgili bilgi ve deneyim paylaşımı belirlenmiş bölgelerde ihtiyaçlar doğrultusunda sürdürülecek,
- İyi Uygulama Örneklerinin mevcut ve olası yararlanıcılarla paylaşılmasının yanı sıra kamuoyunun bilgilendirilmesi sağlanacaktır.

Ulusal Kırsal Ağ Hedef Kitleleri

Yararlanıcılar	Paydaşlar	Bilgi Yaygınlaştırıcılar	İç İletişim
Yerel Eylem Grupları Kooperatifler, Kırsal Kadın Örgütleri Sivil Toplum Kuruluşları Özel Sektör İlgili Meslek Kuruluşları Çiftçiler Girişimciler Üreticiler	Kamu Sektörü Üniversiteler İlgili Meslek Kuruluşları Yerel Yönetimler Kalkınma Ajansları Bölgesel ve Yerel Kurum ve Kuruluşlar	Kamuoyu <ul style="list-style-type: none"> • Kırsalda yaşayanlar • Genel kamuoyu Kanaat Önderleri Medya <ul style="list-style-type: none"> • Uluslararası • Ulusal • Bölgesel ve Yerel 	Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ilgili birimleri <ul style="list-style-type: none"> • Yönetim Otoritesi çalışanları • Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği • Bölge, İl, İlçe Müdürlükleri Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) merkez ve il koordinatörlükleri Avrupa Komisyonu

Mesajlar

İletişim Stratejisi'nin amacına ulaşabilmesinin en önemli belirleyicilerinden biri kullanılacak mesajlardır. Mesajların içeriği ve iletilme yöntemi iletişimin özünü oluşturur. Çok genel, üstü kapalı ya da yetersiz mesajlardan oluşan bir İletişim Stratejisi ile hedefe ulaşmak mümkün değildir.

ÖNEMLİ!

Mesajın hedefine ulaşabilmesi için içeriğinin net ve kısa olması gerekir. Bu durum mesajın özünün hedef kitle tarafından anlaşılmasını kolaylaştırır.

Mesajlar açık, merak uyandırıcı, inandırıcı ve özgün olmalıdır.

Kullanılacak mesajlar farklı hedef gruplara yönelik olarak farklı iletişim mecralarına uygulanabilecek şekilde tasarlanmalıdır.

Mesajın hedef gruplara ulaşabilmesi ve uzun süre hatırlanabilmesi için etkili içeriğe sahip olması gerekir. Ayrıca, güçlü görsel öğelerle etkisi artırılmalıdır.

“Kalkınmanın anahtarı kırsal alanı birlikte yapılandırmak ve yerel kültürel değerlerin bütünlüğünü korumaktır. Ulusal Kırsal Ağ, bir yandan kırsal kalkınma politikalarının etkin uygulanmasını sağlamayı, diğer yandan kırsal kalkınma için yeni yaklaşımlar sunmayı hedeflemektedir. Genel anlayışı; birliktelik, güven ve iş birliği ile tecrübelerin paylaşılmasıdır.”

UKA'nın amaçları, görevleri ve genel anlayışı iletişim mesajlarının ham halini oluşturmaktadır.

Hedef gruplara göre mesajlar daha kolay anlaşılabilir ve basit hale getirilmelidir. İletişim Stratejisi hedef grupların özelliklerine göre farklı mesajlar kullanarak aynı anda çok sayıda kişiye ulaşmayı amaçlar.

UKA'nın genel anlayışı doğrultusunda ana mesaj ve alt mesajlar oluşturulmalıdır. Önerilen mesajlar yan sayfadaki tabloda yer almaktadır.

Ana Mesaj	Ulusal Kırsal Kalkınma Ağı, kırsal kalkınma için aktif yerel katılımı desteklemektedir. Kırsal kalkınma sürecinin bütün paydaşları UKA koordinasyonunda bir araya geliyor, birlikte öğreniyor, deneyimlerini paylaşıyor, birlikte karar alıyor ve bu kararları dayanışma içinde hayata geçiriyor.
AB ile Uyum	<p>Tarım ve Orman Bakanlığı, Ulusal Kırsal Ağ'ı AB mevzuatına uyumlu şekilde yapılandırarak Türkiye'de kırsal kalkınma programlarının Avrupa standartlarına yükseltilmesini destekliyor.</p> <p>UKA, kırsal kalkınma politikalarının etkin uygulanmasının yanı sıra kırsal kalkınma için yeni hedefler sunmayı amaçlamaktadır. UKA, Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği tarafından ortaklaşa finanse edilmekte olup Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, AB Yapısal Uyum Yönetim Otoritesi Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.</p>
Yararlanıcılar ve Paydaşlar	<p>Ulusal Kırsal Kalkınma Ağı, kırsal kalkınma için aktif yerel katılımı desteklemektedir.</p> <p>UKA; birlikte öğrenerek, güven ve iş birliği ile kalkınmanın adresi.</p> <p>UKA, ilgili paydaşlar arasında koordinasyon görevini üstlenmektedir.</p> <p>UKA, ülkemizi, kırsal kalkınmaya ilişkin bilgi ve deneyimlerin paylaşılmasını ve iş birliklerinin tesis edilmesini sağlayacak iletişim ve dayanışma ağlarıyla örüyor.</p> <p>Kırsal kalkınma sürecinin bütün paydaşları UKA koordinasyonunda bir araya geliyor, birlikte öğreniyor, deneyimlerini paylaşıyor, birlikte karar alıyor ve bu kararları dayanışma içinde uygulamaya geçiriyor.</p> <p>Bölgenizde ve ülkemizde yürürlükte olan kırsal kalkınma politika ve çalışmalarının tümünü UKA internet sitesinden takip edebilirsiniz.</p> <p>Ulusal Kırsal Ağ, yerel, ulusal ve uluslararası kalkınma bağlarını yeniden ve daha güçlü bir şekilde kuruyor. Kırsalda bir değişim hikayesi yazılıyor.</p>
Bilgi Yaygınlaştırıcılar	<p>Türkiye genelinde kırsal kalkınma ulusaldan yerele ve yerelden ulusala olmak üzere çift yönlü yapılandırılmaktadır.</p> <p>Ulusal Kırsal Ağ, kırsal kalkınma için aktif yerel katılımı desteklemektedir.</p> <p>UKA, Avrupa Kırsal Ağ'ında Türkiye'yi temsil ederek kırsal dayanışma ve iş birliği ağını ülkemiz sınırlarının ötesine taşıyor.</p> <p>UKA, kırsal kalkınma politikalarının etkin uygulanmasıyla kırsal kalkınma için yeni hedefler sunmayı amaçlıyor.</p> <p>UKA, Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği tarafından ortaklaşa finanse edilmekte olup Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, AB Yapısal Uyum Yönetim Otoritesi Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.</p>

İletişim Araçları

İletişim Stratejisi kapsamında UKA ile ilgili farkındalığın artırılması, iletişimin sürdürülebilirliğinin sağlanması için kapasite geliştirilmesi ve görünürlüğün artırılması hedeflenmektedir. Belirlenen hedefler doğrultusunda görsel kimlik ve basılı materyallerin tasarım ve üretimi, çevrim içi iletişim ve kişilerarası iletişim başlıkları altında farklı iletişim araçları ve ortamlarından yararlanılması ve medya ilişkilerinin güçlendirilmesinin önemi unutulmamalıdır. Uygulama aşaması planlanırken belirli dönemlerde yapılacak anket, görüşme, odak grup ve araştırma çalışmalarıyla mesajlar, araçlar ve ortamların hedeflere uygunluğunun kontrol edilmesi, gerekli durumlarda Uygulama Planı gözden geçirilerek değişikliklerin yapılması belirlenen hedeflere ulaşılmasını destekleyecektir.

IPARD çerçevesinde yapılacak tüm iletişim faaliyetleri, AB Dış Faaliyetler için İletişim ve Görünürlük Şartları (2018) kılavuzunda belirtilen kurallar ve gerekliliklere uygun şekilde yürütülecektir.

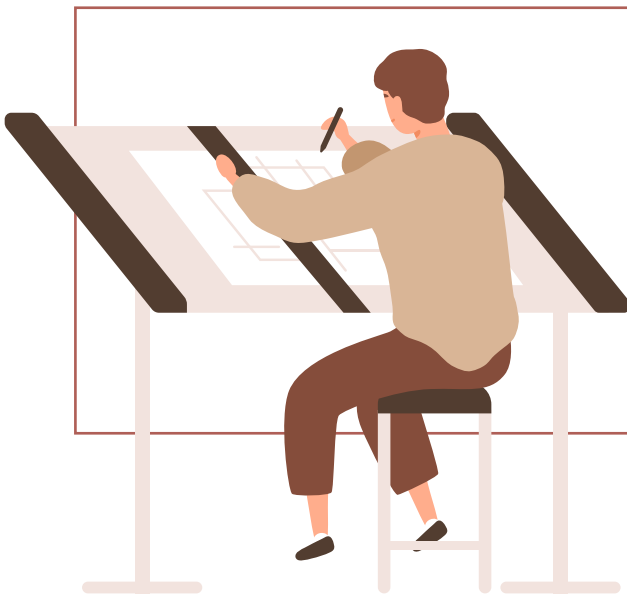
<https://www.avrupa.info.tr/tr/ab-dis-faaliyetler-icin-iletisim-ve-gorunurluk-sartlari-7431>

UKA görsel kimliği, Ulusal Kırsal Ağ ile ilgili farkındalığın artırılmasının yanı sıra hedef gruplar, paydaşlar ve medyaya mesajların aktarılmasında olumlu bir algı oluşturulması sürecinde öncelikli bir konuma sahiptir.

UKA logosu, akılda kalıcı ve güçlü olması, UKA'nın kırsal kalkınma alanında şemsiye bir organizasyon olduğu algısını oluşturması hedefleri doğrultusunda tasarlanmıştır.

Basılı materyaller farkındalığın artırılması ve bilgi paylaşımı için önemli araçlardır. Hazırlanan materyaller ağırlıklı olarak farkındalığın artırılması amacıyla açık alanlar, toplantı, çalıştay ve eğitimlerde kullanılmaktadır.

Belirlenen hedef kitlelere ulaşmak amacıyla en sık kullanılan basılı materyaller:

- Broşür, infografik, kitap
- Poster, açık hava reklam panosu
- Promosyon ürünleri
- Görünürlük malzemeleri

Tüm basılı materyallerin PDF formatları internet sitesinde (<http://uka.org.tr/e-yayin>) paylaşılacaktır.

Çevrim içi iletişimin başlıca araçları; UKA internet sitesi, veri tabanı, çevrim içi forum, e-bültenler, sosyal medya araçları, İyi Uygulama Örnekleri ve YEG'lerin tanıtım videoları, röportajlar, UKA animasyon filmi ve diğer tanıtım filmleridir.

İnternet Sitesi

İnternet sitesi çevrim içi iletişimde önemli bir işlev üstlenmektedir. UKA internet sitesi (www.uka.org.tr) ile hedef kitlelere hızlı ve güvenilir bilgi ulaştırmanın yanı sıra hedef kitleler arasında ağ kurulması sağlanmaktadır.

UKA internet sitesinde;

- Kırsal kalkınma ile ilgili mevzuat,
- IPARD, ENRD, LEADER gibi AB programları ile KKYDP, kalkınma ajansları gibi diğer kırsal kalkınma programları bağlantıları,
- UKA kapsamında hazırlanan belgeler,
- Etkinlik duyuruları,
- UKA üyeleri, YEG'ler, İyi Uygulama Örnekleri veri tabanları,
- Tematik konular,
- Elektronik yayınlar,
- İnfografik çalışmalar, kısa tanıtım filmleri,
- İyi Uygulama Örnekleri ve YEG'lerin videoları, tanıtımları,
- Sıkça Sorulan Sorular,
- İlgili kurum ve kuruluşlarla ilgili bağlantılar paylaşılmakta ve internet sitesi sürekli güncellenmektedir.

Sosyal Medya

Sosyal medya çalışmaları günümüzde yoğun olarak kullanılan iletişim araçları arasındadır. Sosyal medya araçları, kırsal kalkınma ile ilgili farkındalığın artırılmasının yanı sıra hedef kitleye bilginin hızlı ulaşmasına, ağ oluşturulmasına, duyuruların yapılmasına, etkinliklere katılımın artırılmasına katkı sağlayacaktır. Kullanılması önerilen başlıca sosyal medya araçları arasında Twitter, Instagram, Facebook, YouTube ve LinkedIn sayılabilir. Bu ortamlarda Ulusal Kırsal Ağ hesapları oluşturularak düzenli bilgi girişi yapılması takipçi sayısının artırılması ve gelişmelerin izlenebilirliği açısından önemlidir.

Sosyal medya çalışmalarının UKA Destek Birimi ile birlikte çalışacak sosyal medya planlama ajansı iş birliği ile sürdürülmesi, Uygulama Planı doğrultusunda hazırlanacak genel sosyal medya planlamasının yanı sıra önemli etkinlikler öncesinde etkinliğe özel detaylı sosyal medya planı oluşturulması, faaliyetlerin sosyal medyada görünürlüğünün ve yaratacağı farkındalığın artırılmasına katkı sağlayacaktır.

Sosyal medya çalışmalarında haftada en az üç mesaj paylaşılması, bu mesajlardan en az birinin kullanıcılardan görüşlerini belirtmelerinin isteneceği bir soru mesajı olması ve her ay bu sorulara gelen yanıtların görsel destekli anlatımlarla paylaşılması çift yönlü iletişim ve katılımçılık duygusunu destekleyecektir.

Sosyal medya çalışmalarının kampanyalar, infografikler ve kısa videoların yanı sıra sponsorluk ve reklamlarla desteklenmesinin yaratacağı çarpan etkisi göz önünde bulundurulmalıdır.

Ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde medya ilişkilerinin güçlendirilmesi sürecinde basın bültenleri, bilgilendirme notları ve basın kitleri hazırlanması, basın toplantıları ve medya buluşmaları düzenlenmesi, medya kuruluşlarına ziyaretler gerçekleştirilmesi, televizyon ve radyo programlarında İyi Uygulama Örnekleri ve YEG'lerin yürüttüğü çalışmaların paylaşılması, UKA hakkında farkındalığın artırılmasını ve hızlı bilgi akışını sağlayacaktır.

Medya ilişkilerinin UKA Destek Birimi ile birlikte çalışacak medya planlama ajansı iş birliği ile sürdürülmesi, basın listelerinin ulusal ve bölgesel düzeyde sürekli güncellenmesi, hazırlanacak genel medya planlamasının yanı sıra önemli etkinlikler öncesinde etkinliğe özel detaylı medya planı oluşturulması, faaliyetlerin medyadaki görünürlüğünün yüksek olmasını destekleyecektir.

ÖNEMLİ!

Basın Bültenleri

Medya iletişimde özel bir yeri olan basın bültenleri hazırlanırken akılda bulundurulması gereken noktalar:

- Etkinlikle ilgili merak uyandırıcı/bilgi verici başlık, etkinlik tarihi, etkinliğin yapılacağı yer ve katılımcılarla ilgili bilgiler en başta yer almalıdır.
- Etkinliğin UKA kapsamında gerçekleştirildiği belirtilmeli, ayrıca etkinlik uluslararası bir programın parçası ise bu bilgi paylaşılmalıdır.
- Basın bültenleri haberin özünü oluşturan dokümanlardır; mesajların kısa ve açık olarak verilmesi, gerekli durumlarda ilginin artırılması amacıyla rakamlarla desteklenmesi gerekmektedir.
- Farklı yayın organları için farklı basın bültenlerinin hazırlanması kamuoyunun ilgisinin artmasını destekleyecektir. Örneğin, İyi Uygulama Örnekleri ile ilgili bir etkinlik öncesinde haber ajansları için kısa genel bilgilendirme metni yeterliyken, sektörel medya kuruluşları için etkinlikle ilgili çalışmaların detaylandırılması yararlı olabilir. Ekonomi basını içinse rakamlarla desteklenen bilgiler daha merak uyandırıcıdır.
- Detaylı bilgiler "Çalışma Hakkında Genel Bilgi" ya da "Editör için Not" gibi başlıklar altında paylaşılmalıdır.

Basın Toplantıları

Basın toplantısı, programla ilgili paylaşımların yapılması ya da büyük etkinlikler öncesinde kamuoyu farkındalığının artırılması amacıyla kullanılan bir iletişim aracıdır. Basın toplantısına basının ve kamuoyunun ilgisini çekecek nitelikli bir konuşmacının katılımı etkinliğe yönelik ilginin ve etkinliğin görünürlüğünün artırılmasını destekleyecektir. Basın toplantısının hazırlık aşamasında;

- Davet mesajının hazırlanması,
- Katılımcı listesinin detaylı bir şekilde hazırlanması,

- Katılımcıların bilgilendirilmesi amacıyla medya ziyaretlerinin yapılması,
- İlgili paydaşların toplantıya davet edilmesi,
- Basın toplantısının gerçekleştirileceği mekânın fiziksel ve teknik donanımının yeterliliğinin kontrol edilmesi,
- Basın kitlerinin hazırlanması unutulmamalıdır. Basın kitlerine konulması yararlı dokümanlar:
  - » Toplantı programı
  - » UKA ile ilgili bilgi notu
  - » Basılı dokümanlardan örnekler
  - » Görüntü kalitesi yüksek fotoğraf ve videolar içeren USB bellek
  - » Mümkünse ana konuşmacının konuşma metni, değilse konuşmanın ana başlıkları

Bilgi paylaşımı ve farkındalık artırma amacıyla UKA çerçevesinde düzenlenecek etkinlikler İletişim Stratejisi'nin önemli araçlarıdır. Bölgesel toplantılar, eğitimler, tematik çalışma grubu toplantıları, Ulusal Kırsal Kalkınma Ağı Kongresi ve UKAFEST,

UKA Karavanı gibi etkinliklerin yanı sıra özel günler için planlanacak toplantı ve kampanyalar geniş bir çerçevede hedef kitleye ulaşılmasını sağlayacak kişilerarası iletişim araçlarıdır.

ÖNEMLİ!

Etkinlik planlaması yaparken orta-uzun vadede çıkabilecek olası sorunların çözümüne yardımcı olacak başlıklar aşağıda sıralanmaktadır:

- Etkinliğin hazırlık aşamasında, amaç ve hedefin netleştirilmesi amacıyla kurum içi ve paydaş toplantıları düzenlenmesi
- Etkinliğin hazırlık ve uygulama aşamasında kullanılacak uygulama planının hazırlanması
  - » İnsan kaynakları
  - » Ekip üyelerinin rol ve sorumlulukları
  - » Bütçe
  - » Etkinlik mekânının seçimi, teknik ekipman kontrolü
  - » Görünürlük malzemelerinin belirlenmesi ve gerekiyorsa üretimi
  - » Dağıtılacak promosyon malzemelerinin seçimi ve üretimi
  - » Etkinlik sırasında fotoğraf ve video hizmetlerinin alımı
  - » Programın belirlenmesi
  - » Konuşmacı listesi hazırlanması ve kendileriyle görüşülerek gerekli düzenlemelerin yapılması
  - » İlgili hedef grupların incelenmesi ve kapsamlı davetli listelerinin oluşturulması
  - » Duyuru kanallarının belirlenmesi
    - Davetiye gönderilmesi
    - Sosyal medya araçları
    - UKA internet sitesi
    - İlgili kurum ve kuruluşların yanı sıra paydaşların internet siteleri
    - Gerekli durumlarda poster ve açık hava reklam panoları ile duyuruların yapılması
  - » Duyurularda son kayıt tarihinin belirtilmesi
  - » Medya bağlantılarının kurulması
    - Medya mensuplarına etkinlikle ilgili bilgi aktarılması
    - Etkinlik öncesi basın bülteninin hazırlanması ve dağıtımı
    - Etkinliğe katılacak basın mensupları için basın kitleri hazırlanması
    - Etkinlik sonrası basın bülteninin hazırlanması ve dağıtımı
    - Medya takibi
  - » Etkinlik sonrasında katılımcılara teşekkür mesajı gönderilerek görüşlerinin alınması, UKA etkinliklerinden internet sitesi ve sosyal medya hesapları kanalıyla haberdar olabilecekleri bilgisinin paylaşılması

ÇOK ÖNEMLİ!!!

Covid-19 salgınının yaşamımızda önemli yer tuttuğu bu günlerde, planlanan etkinliklerin fiziksel aktivite olarak gerçekleştirildiği durumlarda sosyal mesafe ve hijyen kurallarına uyulması gereklidir. Olanaklar ölçüsünde etkinliklerin çevrim içi olarak düzenlenmesi önerilmektedir. Çevrim içi etkinlikler için Zoom, Microsoft Teams, Skype, YouTube gibi çevrim içi platformlar kullanılabilir.

Çevrim içi etkinliklerde yukarıda etkinlik uygulama planında belirtilen maddelere ek olarak göz önünde bulundurulması gereken önemli noktalar şu şekilde belirtilebilir:

- Yüksek katılımın sağlanabilmesi amacıyla duyuru ve davetiyeler hedef kitleye e-posta ile ulaştırılarak ilgili kişilerle doğrudan iletişime geçilmesi
- Bilgilendirme amacıyla UKA ve paydaşların internet siteleri ile sosyal medya hesaplarında duyuruların paylaşılması ve bu çalışmanın sosyal medya reklam hizmet alımı ile desteklenmesi
- Etkinliğin içeriğine göre stüdyo ortamının hazırlanması
  - » Üst düzey katılımlı etkinliklerin 4 ya da 5 yıldızlı bir otelin toplantı salonu kullanılarak AB görünürlük kuralları çerçevesinde hazırlanmış sahnede gerçekleştirilmesi, ana konuşmacıların sosyal mesafe ve hijyen kurallarına uygun olarak etkinlikte hazır bulunması, katılımcıların ise buldukları mekânlardan internet aracılığı ile etkinliğe katılması
  - » Eğitimler, bilgilendirme günleri gibi etkinlikler için UKA Destek Birimi toplantı salonunda AB görünürlük kuralları çerçevesinde hazırlanmış sahnenin konuşmacıların arka planına yansıtılarak konuşmacılar ve katılımcıların buldukları mekânlardan internet aracılığı ile etkinliğe katılımının sağlanması
- Etkinliğin içeriğine göre katılımcıların ses ve/veya görüntülerinin soru-cevap oturumları dışında kapalı tutulması, katılımcı sayısına göre gerekli durumlarda soru-cevap oturumlarında soruların yazılı olarak alınması ve cevaplanması
- Çevrim içi etkinliklerde katılımcıların konuşmacıya odaklanmasının fiziksel etkinlikteki kadar yüksek olmadığı göz önüne alınarak;
  - » Konuşmacıların sunumlarının çarpıcı görsellerle etkili hale getirilmesi ve motivasyonu artırıcı konuşmalarla desteklenmesi
  - » Sunum sürelerinin sınırlandırılması
  - » Konuşma aralarında infografik, kısa tanıtım filmleri gibi görselliğin yüksek olduğu materyaller kullanılarak odaklanmanın artırılması
- Olası teknik problemlerin hızlı çözümü için profesyonel teknik ekibin hazır bulundurulması
- Etkinlik sonrasında sunumların ve görünürlüğün artırılması amacıyla üretilmiş malzemelerin steril paketler içerisinde katılımcılara ulaştırılması

UKA Destek Birimi tarafından tavsiye edilen iletişim araçları aşağıdaki özet tabloda verilmiştir.

Araçlar	Amaç	Hedef Kitle
Görsel Kimlik		
<p>Logo</p> <p>UKA logosu, akılda kalıcı ve güçlü olacak, UKA'nın kırsal kalkınma alanını kapsayıcı bir organizasyon olduğu algısını oluşturmaktadır.</p>	<p>Farkındalığın artırılması</p> <p>Bilgilendirme</p> <p>Görünürlük</p> <p>Kapsayıcılık</p>	<p>Yararlanıcılar</p> <p>Paydaşlar</p> <p>Kamuoyu</p> <p>Bölgesel ve yerel medya</p>
Basılı Materyaller		
<p>Basılı Malzemeler, Promosyon ve Görünürlük Malzemeleri</p> <p>UKA ile ilgili farkındalık yaratmak, bilgi akışı sağlamak ve etkinlikleri duyurmak amacıyla üretilecek ve dağıtılacaktır. Basılı materyaller arasında en sık kullanılanlar broşür, infografik, kitap, poster, bayrak, roll-up, örümcek stant, pankart ve promosyon malzemeleridir.</p>	<p>Görünürlük</p> <p>Farkındalığın artırılması</p> <p>Bilgilendirme</p> <p>Simgeler yoluyla hatırlatma</p>	<p>Yararlanıcılar</p> <p>Paydaşlar</p> <p>Kamuoyu</p> <p>Medya</p>
Çevrim İçi İletişim		
<p>İnternet Sitesi</p> <p>UKA ve kırsal kalkınma ile ilgili şeffaf bilgi paylaşımı ve farkındalığın artırılması amacıyla tasarlanacak ve sürekli güncellenecektir.</p>	<p>Bilgilendirme</p> <p>Farkındalığın artırılması</p> <p>Takip sayısının izlenmesi</p>	<p>Yararlanıcılar</p> <p>Paydaşlar</p> <p>Kamuoyu</p> <p>Medya</p>
<p>Sosyal Medya</p> <p>UKA ve kırsal kalkınma ile ilgili farkındalığın artırılmasının yanı sıra hedef kitleye bilginin hızlı ulaşmasına, ağ oluşturulmasına, duyuruların yapılmasına ve etkinliklere katılımın artırılmasına katkı sağlayacaktır.</p>	<p>Farkındalığın artırılması</p> <p>Bilgilendirme</p> <p>Görünürlük</p> <p>İletişim ve haberleşme yoluyla katılımcılığın sağlanması</p>	<p>Yararlanıcılar</p> <p>Paydaşlar</p> <p>Kamuoyu</p>

Araçlar	Amaç	Hedef Kitle
<p>Çevrim İçi Forum</p> <p>UKA faaliyetleri ve ilgili bütün başlıklara ilişkin hızlı bilgi akışı sağlayacaktır.</p>	<p>Bilgilendirme</p> <p>Sürdürülebilir iletişim için kapasite artırılması</p>	<p>Yönetim Otoritesi</p> <p>İlgili kurum ve kuruluşlar</p> <p>Yararlanıcılar</p>
<p>UKA Animasyonu</p> <p>UKA hakkında farkındalığı artırmaya ve yürütülen çalışmalarını paylaşmaya katkı sağlayacaktır.</p> <p>İyi Uygulama Örnekleri ve YEG Videoları</p> <p>İyi Uygulama Örnekleri ve YEG'lerin sürdürdüğü çalışmaların paylaşılması farklı coğrafyalar ve farklı aktörler arasında hızlı bilgi akışına yardımcı olacaktır.</p>	<p>Bilgilendirme</p> <p>Farkındalığın artırılması</p> <p>Görünürlük</p> <p>Katılımcılık</p>	<p>Yararlanıcılar</p> <p>Paydaşlar</p> <p>Kamuoyu</p>
Medya İlişkileri		
<p>Medya kuruluşları ve onların temsilcileriyle kurulan etkili iletişim, farkındalığın artırılmasının yanı sıra bilginin hızlı ve şeffaf bir şekilde yaygınlaştırılmasını sağlayacaktır.</p>	<p>Bilgilendirme</p> <p>Farkındalığın artırılması</p> <p>Görünürlük</p>	<p>Yararlanıcılar</p> <p>Paydaşlar</p> <p>Kamuoyu</p>
Kişilerarası İletişim		
<p>Bölgesel Toplantılar</p> <p>Paydaş Toplantıları</p> <p>Farkındalık Toplantıları</p> <p>Özel Günler için Toplantılar</p> <p>Farklı hedef gruplar ve sektörlerden katılımcılarla gerçekleştirilecek toplantılar bilgi akışının sağlanmasının yanı sıra UKA ile ilgili farkındalığın ve görünürlüğün artırılmasını destekleyecektir.</p>	<p>Farkındalığın artırılması</p> <p>Bilgilendirme</p> <p>Görünürlük</p>	<p>Yararlanıcılar</p> <p>Paydaşlar</p> <p>Kamuoyu</p> <p>Bölgesel ve yerel medya</p>

Araçlar	Amaç	Hedef Kitle
<p>Tematik Çalışma Grubu Toplantıları</p> <p>Bölgesel ve ulusal düzeyde gerçekleştirilecek tematik çalıştaylar, seçilen konularda bilgi artışı ve yerel inovasyona katkı sağlamanın yanı sıra Kırsal Kalkınma Programı uygulamaları ile ilgili farkındalığın artırılmasını destekleyecektir.</p>	<p>Bilgilendirme</p> <p>Politika geliştirme</p>	<p>Yararlanıcılar</p> <p>Paydaşlar</p>
<p>Fuar, Festival ve Yerel Etkinliklere Katılım</p> <p>UKA üyelerinin fuar ve festivallere katılım için desteklenmesi yerel değerlerin tanıtımının yanı sıra bilgi ve deneyimin artırılmasına katkı sağlayacaktır.</p>	<p>Bilgilendirme</p> <p>Farkındalığın artırılması</p>	<p>Yararlanıcılar</p> <p>Paydaşlar</p> <p>Kamuoyu</p> <p>Medya</p>
<p>Eğitimler</p> <p>Kırsal kalkınma programlarıyla ilgili bilgi paylaşımını ve iletişimde sürdürülebilirliğin sağlanmasını destekleyecektir.</p>	<p>Bilgi paylaşımı</p> <p>İç iletişim</p>	<p>Yararlanıcılar</p> <p>Paydaşlar</p>
<p>Değerlendirme Toplantıları</p> <p>İç iletişimde sürdürülebilirliğin sağlanması amacıyla tüm aktörlerin belirli dönemlerde bir araya gelmesini sağlayacaktır.</p>	<p>Bilgilendirme</p> <p>Sürdürülebilir iletişim için kapasite artırılması</p>	<p>Yönetim Otoritesi</p> <p>İlgili kurum ve kuruluşlar</p> <p>Yararlanıcılar</p> <p>Medya</p>
<p>Ulusal Kırsal Kalkınma Ağı Kongresi ve UKAFEST</p> <p>Kırsal kalkınma programları ve gelişmelerin paylaşılacağı uluslararası çalışmalardır. Kongre kapsamında düzenlenecek UKAFEST stantlarında İyi Uygulama Örnekleri ve YEG'ler hedef kitleler ve kamuoyu ile buluşturularak farkındalık artırma ve bilgi akışı desteklenecektir.</p>	<p>Farkındalığın artırılması</p> <p>Bilgilendirme</p> <p>Görünürlük</p>	<p>Yararlanıcılar</p> <p>Paydaşlar</p> <p>Kamuoyu</p> <p>Medya</p>
<p>UKA Karavanı</p> <p>UKA logosu ve sloganlarıyla giydirilmiş bir karavan aracılığıyla yararlanıcılar, paydaşlar ve kamuoyu ile buluşarak farklı hedef gruplar için tasarlanmış farklı etkinlikler düzenlenmesi hem bilgi paylaşımı hem de farkındalık artırma çalışmalarını destekleyecektir.</p>	<p>Farkındalığın artırılması</p> <p>Bilgilendirme</p> <p>Görünürlük</p>	<p>Yararlanıcılar</p> <p>Paydaşlar</p> <p>Kamuoyu</p> <p>Medya</p>

Başarı Kriterleri

İletişim faaliyetleri ve kullanılacak iletişim ortamları tasarlanırken etkili iletişimin değerlendirilmesinde sıklıkla kullanılan “ölçülebilirlik kriteri” göz önünde bulundurulmalıdır. Önerilen kriterler aşağıda sıralanmıştır:

- UKA internet sitesinin kullanım sıklığı
- Düzenlenen toplantı sayısı
- Çevrim içi ve/veya yüz yüze yapılan toplantılarda katılımcı sayısı
- Çevrim içi platformlarda paylaşılan mesaj, duyu ru ve videoların sayısı
- Sosyal medya hesaplarının takipçi sayısı
- Hazırlanan basın bülteni, e-bülten, broşür ve kitapların kalitesi ve adedi
- Medya görünürlüğü
- Dağıtılan promosyon malzemelerinin adedi

- Veri tabanının oluşturulması ve aktif kullanımı
- Çevrim İçi Forum sisteminin kurulması, yararlanıcılar ve ilgili paydaşlarla iletişimin tek bir kanaldan sağlanması
- UKA görsel kimliğinin bütün faaliyetlerde kullanılması, bilinirlik ve tanınırlığının artırılması

Bütçe ve İnsan Kaynakları

UKA Destek Birimi, İletişim Stratejisi’nde tanımlanan iletişim faaliyetleri için gerekli durumlarda uzmanlarla çalışmalı ve çalışma öncesinde teklifler alarak detaylı bütçe hazırlamalıdır.

UKA Destek Birimi’nin iş birliği ve iletişim uzmanının sorumluluğunda, gerekli durumlarda tasarım, video hazırlama, profesyonel fotoğrafçılık, illüstrasyon hazırlama, internet sitesi yönetimi, sosyal medya planlaması ve medya ilişkileri gibi iletişim faaliyetlerinde profesyonel hizmet alımı yapılarak etkinliklerin gerçekleştirilmesi, farklı hedef kitlelere ulaşılmasını ve çarpan etkisinin artırılmasını destekleyecektir.

ÖNEMLİ!

İletişim faaliyetleri planlanırken unutulmaması gereken noktalar:

- İlgili paydaşlar ile planlanan etkinliğin paylaşılması
- Detaylı uygulama planının hazırlanması
- Ekibin belirlenmesi
- Sorumlulukların yazılı olarak paylaşılması
- İç iletişimde sürekliliğin sağlanması
- Bütçenin detaylandırılması, sosyal medya ve bölgesel medya reklamları için bütçe planlaması yapılması

İzleme, Değerlendirme ve Arşivleme

İletişim faaliyetlerinin izlenmesi, dönemlik raporların yanı sıra hedef grupların geri bildirimleri, e-posta, sosyal medya ve yüz yüze görüşmelerle düzenli olarak elde edilecek bilgi ve verilerin incelenmesiyle yapılır. Geri bildirimler raporlara yansıtılarak sonraki çalışmaların planlanmasında kullanılmalıdır. Gerekli durumlarda belirli materyal ya da etkinliklere özel değerlendirme formları eklenmelidir. UKA için üretilen her türden iletişim materyalinin üç boyutlu, basılı ve elektronik kopyası arşivlenmelidir. Medya görünürlüğü, medya takip şirketi hizmeti aracılığıyla düzenli olarak belgelenmelidir.

İletişim Stratejisi Uygulama Planı

İletişim Stratejisi'nde tanımlanan faaliyetlerin detaylı hazırlanmış bir Uygulama Planı doğrultusunda hayata geçirilmesi önemlidir. Uygulama Planı'nda tanımlanan aktiviteler ve bunların zamanlamalarının 3 ay, 6 ay gibi belirlenecek dönemlerde, ihtiyaçlar doğrultusunda gözden geçirilmesi ve gerekli durumlarda yeniden yapılandırılması İletişim Stratejisi'nin hedeflerine ulaşmasına katkı sağlayacaktır.

İletişim Stratejisi Uygulama Planı Formatı

Amaç	İletişim Stratejisi, Ulusal Kırsal Ağ için iletişim yaklaşımı ve hedef kitlelerin yanı sıra farklı hedef kitlelere uygun iletişim araçları ve uygulama dönemlerini tanımlayan referans dokümandır.
Metodoloji	<p>İletişim Stratejisi'nin ana ilkeleri; hedef kitleler ve toplumda farkındalığı artırmak amacıyla çeşitli iletişim araçlarını kullanarak doğru bilgi sağlamak, hedef kitleler arasında yapıcı ilişkileri desteklemek, katılımcı karar vermeyi teşvik etmek ve kolaylaştırmak, sosyokültürel duyarlılık, dil ve psikolojik uygunluğu dikkate almaktır.</p> <p>Bu amaca ulaşmak için UKA internet sitesi, basılı materyaller, kişilerarası etkinlikler, sosyal medya ve basın ilişkileri gibi çeşitli görünürlük araç ve kanallarının kombinasyonları kullanılacaktır.</p>

Faaliyet ve Araçlar	Etkinlik/ Üretim Amacı	Hedef Kitle	Katılımcı Sayısı/ Malzeme Adedi	Etkinlik Yeri	Çıktılar	Zamanlama
Basılı Dokümanlar						
Broşür						
Poster						
Görünürlük Malzemeleri						
Kişilerarası İletişim						
Bölgesel Toplantılar						
Paydaş Toplantıları						
Farkındalık Toplantıları						
Fuar, Festival vb. Etkinliklere Katılım						
Eğitimler						
Tematik Çalışma Grubu Toplantıları						
Ulusal Kırsal Kalkınma Ağı Kongresi ve UKAFEST						
Çalışma Ziyaretleri						
Değerlendirme Toplantıları						
UKA Karavanı						

Faaliyet ve Araçlar	Etkinlik/ Üretim Amacı	Hedef Kitle	Katılımcı Sayısı/ Malzeme Adedi	Etkinlik Yeri	Çıktılar	Zamanlama
Medya İlişkileri						
Medya Ziyaretleri						
Basın Bültenleri						
İyi Uygulama Örnekleri ve YEG Ziyaretleri						
Çevrim İçi İletişim						
İnternet Sitesi						
Veri Tabanları						
Çevrim İçi Forum						
E-Bülten						
Sosyal Medya						
İyi Uygulama Örnekleri Tanıtım Filmi						
UKA Animasyon Filmi						

Avrupa Kırsal Kalkınma Ağı ile İş Birliği

UKA, AB Ulusal Ağı ve benzeri yapılarla iş birliği kurmak, diğer ülkelerin deneyimlerinden en ileri düzeyde yararlanmak ve ENRD çalışmalarına aktif biçimde katılmak adına kapasitesini en üst düzeye ulaştırmayı hedeflemelidir.

UKA, AB Ulusal Ağı ve benzeri yapılarla iş birliği kurmak, diğer ülkelerin deneyimlerinden en ileri düzeyde yararlanmak ve ENRD çalışmalarına aktif biçimde katılmak adına kapasitesini en üst düzeye ulaştırmayı hedeflemelidir. UKA DB, ENRD tarafından üretilen bilgilerin ve sunulan fırsatların kendi üyeleri arasında yayılmasına aracı olur. UKA DB, hem ENRD için bir UKA irtibat noktası görevi görür hem de ENRD ile iş birliği sonucu ortaya çıkacak fırsatların ve bilgilerin tüm UKA üyeleri ve yereldekilerle paylaşılıp yaygınlaşmasını sağlar.

ENRD ile kurulacak iş birliğinin aşağıdaki kazanımlara yol açması beklenmektedir:

Yeni fikirlere, yaklaşımlara ve uygulamalara erişim

Bir kırsal kalkınma programı uygulanırken, AB düzeyinde bilgi paylaşımı ve kurulan ağlardan fayda sağlanabilir. Yeni fikir ve yaklaşımların, farklı tedbirler altında yer alabilecek faaliyet ve projelere girdi sağlaması arzulanır.

ENRD çıktılarının çoğaltılması

UKA'lar, ENRD tarafından yürütülen faaliyetlerin sonuçlarının yaygınlaştırılmasında önemli rol oynar ve beklenen etkileri ulusal düzeye taşır. ENRD'nin öz değerlendirmesine dair bazı çıktıların ulusal ve bölgesel düzeyde yaygınlaştırılmasında zayıflıklar taşıdığı tespit edilmiş ve bu konuda iyileştirmelere gidilmesi önerilmiştir. Bu nedenle, AB çapındaki uygulamaların ülkelerde yaygınlaştırılması ENRD'nin öncelikleri arasında yer alır.

Belirli ihtiyaçlara odaklı destek

ENRD tarafından verilen destek, özellikle ulusal ya da bölgesel programlar ve paydaşlar söz konusu olduğunda UKA DB'ye ve UKA'ya önemli değerler katabilir. Bu nedenle, ENRD ile iş birliği bu destek seviyesini artıracak şekilde yönlendirilmelidir.

ENRD çalışmalarına şekil verilmesi

ENRD Koordinasyon Komitesi'nde tüm UKA'lar temsil edilir. ENRD karar mekanizmalarına katılmak, ENRD'nin gündemini etkileme ve yönlendirme imkânı sunar. Bu sayede UKA'ların AB düzeyinde ENRD'den alacağı fayda ve paylaşım düzeyi artar.

UKA bilgilerinin güncellenmesi

ENRD internet sitesi tüm üye ülkelerdeki UKA'ların yapısı ve faaliyetleri hakkında bilgi içermekte olup AB düzeyinde ağ oluşturmak için önemli bir bilgi kaynağı ve araç işlevi görür.

Görünürlük

UKA'nın AB düzeyinde katılımı, başarılarından ve çalışmalarından çıkarılan derslerin aktarılmasına fırsat verir. AB düzeyinde görünürlüğün artması ulusal düzeyde paydaş katılımını da artırır.

İlham verme

Kişilerin diğer ülkelerdeki meslektaş ve paydaşlarla bir araya gelerek birbirlerinin deneyimlerini keşfetmesi, paylaşması ve öğrenmesi UKA üyelerine motivasyon sağlar, ilham verir ve onları yenilikçiliğe teşvik eder.

UKA, ENRD ve diğer uluslararası ağlarla iş birliğine giderken belirli hazırlık çalışmalarını yerine getirmelidir. Bu hazırlıklar arasında tercüme, seyahat ve tanıtım için kaynak ayrılması, Avrupa düzeyinde tanıtılacak iyi uygulamaların derlenmesi ve hazırlanması, Avrupalı paydaşların katılacağı toplantıların organize edilmesi, ziyaretlere ve eğitim faaliyetlerine katılmak için gerekli planlamaların yapılması sayılabilir.

UKA temsilcilerinin Avrupa çapında düzenli olarak organize edilen etkinliklere davet edilerek deneyim ve bilgi paylaşımında bulunmaları sağlanır. Bu etkinlikler arasında; UKA toplantıları ve ağ etkinlikleri,

ENRD Koordinasyon Komitesi ve LEADER alt-komite toplantıları, LEADER etkinlikleri ve tematik çalışmalarla ilgili odak grup çalışmaları yer alır.

ENRD bilgi üretmek, analiz etmek ve bilgi aktarımını sağlamak adına UKA'lardan faaliyetleriyle ilgili düzenli bilgi talep eder. Çeşitli istatistikler, proje örnekleri, iyi uygulamalar ve kırsal kalkınma programının uygulanmasıyla ilgili spesifik deneyimler bu bilgiler arasındadır. ENRD, derlediği bu bilgileri kullanarak internet sitesindeki bilgi içeriğini genişletir.

UKA'lar arası paylaşım ve iş birliği AB'de sık kullanılan bir terimdir. Bir UKA sadece ENRD'den değil, diğer UKA'lardan da fayda görebilir; iyi uygulamalar ve deneyimler hakkında bilgiler alıp birbirlerinden edindikleri bilgilerin ağ üyelerine aktarılmasını sağlar.

ENRD'nin organize ettiği bir başka iş birliği ortamı ise tematik ve coğrafi kümelerdir. Farklı ülkelerden UKA'ların bir araya geldiği bu kümeler, belirli konularda ortak faaliyetler düzenlemeyi, geniş çaplı iş birliklerini, ağların ve üyelerin teknik düzeyde iletişim kurarak birlikte çalışmalarını amaçlar. ENRD altında tematik kümelerin yanı sıra Baltık ve Akdeniz ülkelerini kapsayan iki adet coğrafi küme oluşturulmuştur.

ENRD tarafından geliştirilen internet sitesi MyENRD forum uygulaması ile UKA'ların çevrim içi görüş alışverişinde bulunması ve sanal platformda kırsal kalkınma konularında bir düşünce kuruluşu gibi hareket etmesi mümkündür. Böylece UKA'lar arası paylaşım daha geniş bir perspektifle gerçekleştirilir.

UKA'nın gerçekleştirebileceği uluslararası iş birlikleri ENRD ile sınırlı değildir. Yine Avrupalı bir kuruluş olan EIP-AGRI ile ağlar oluşturulabilmekte ve iletişim kurulabilmektedir. UKA DB Merkez Birimi, ENRD ve Avrupa Komisyonu kaynaklarından kırsal kalkınmayla ilgili ağlar hakkında bilgi edinebilir, onlarla iletişime geçip faaliyetlerine katılım göstermek amacıyla planlar yapıp uygulayabilir.

Gelecek Yıllarda Başlatılacak Faaliyetler

Her ne kadar UKA'nın Türkiye'de dört yıla yakın bir geçmişi bulunsa da resmî yapılanması yeni tamamlanmaktadır. UKA DB, ikinci iki yıllık dönemde aşağıda tanımlanan faaliyetleri başlatacaktır. IPARD III dönemi içinde başlayacak bu faaliyetlerle Türkiye Ulusal Kırsal Ağı, AB Ulusal Kırsal Ağları ile tam uyumlu hale gelecektir.

Tarım Danışmanları Arasında Ağ Kurulması ve İnovasyon Destek Faaliyetleri

Tarım, gıda üretimi, ormancılık ve kırsal alanlarda inovasyonun desteklenmesi hem ulusal programların hem de AB programlarının kapsamında yer almaktadır. Kırsal kalkınmadaki her alt sektörü ilgilendiren yatay bir konu olan inovasyonun desteklenmesi için AB iki odak nokta belirlemiştir.³ Bunlar;

- a)** Kırsal alanda inovasyonun ve bilgi birikiminin desteklenmesi,
- b)** Tarım ve ormancılık ile araştırma ve inovasyon arasındaki bağın kurulmasıdır.

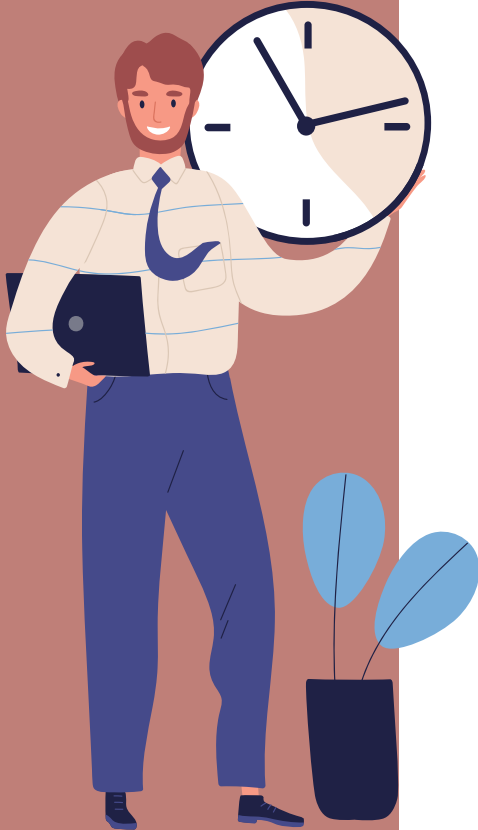
Kırsal kalkınma programlarının uygulanmasına yardım eden teknik bir destek niteliğindeki UKA'nın bu konudaki rolü sadece inovasyona katkıda bulunmakla sınırlı değildir. UKA, YEG'ler gibi diğer kırsal inovasyon aktörü kuruluşlarla uyum içinde ve onların üretkenliğini artıracak şekilde çalışmalıdır. EIP-AGRI olarak kısaltılan "Tarımsal Üretkenlik ve Sürdürülebilirlik için Avrupa İnovasyon Ortaklığı"⁴ bu faaliyetler adına yol gösterici olabilir.

EIP-AGRI kapsamında, araştırma ve pratik uygulamalar arasında bağ oluşturmak amacıyla operasyonel gruplar kurulmakta, tedarik zincirinin tüm bi-

³ Kırsal Kalkınma Mevzuatı (Rural Development Regulation (RDR) 1305/2013) Madde 5

⁴ European Innovation Partnership for Agricultural Productivity and Sustainability

“Akıllı Köy” konsepti, kamu ve özel sektörde hizmetlere erişimi iyileştirmek, kısa tedarik zincirlerini geliştirmek ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmek gibi birçok alanda akıllı çözümlerin benimsenmesini önerir.

leşenleri ile bilim camiası arasında iş birlikleri tesis edilmekte, tabandan tavana bir yaklaşımla uygulanmaya hazır araştırma sonuçları ve yenilikçi çözümlere yönelik fikir ve deneyimlerle, tüm aktörler arasında bir ağ kurulmaktadır. UKA, bu doğrultuda EIP-AGRI ile ortak faaliyetlerde bulunabilir.

Çiftçilerin, YEG’lerin, araştırmacıların ve tarım danışmanlarının bir araya geldiği bir operasyonel grup organizasyonu içinde tarım, gıda ve ormancılıkta yeni ürün ve süreçlerin denenmesi ve başarılı denemeler için finansman kaynaklarının araştırılması gerekmektedir. Uygulama aşamasına gelindiğinde, Avrupa Komisyonu ve AB üyesi ülkelerin ilgili faaliyetleri izlenerek bu başlık altında çalışmalar yürütülecektir. Başlangıçta farklı tematik çalışma grupları altında yürütülebilecek bu çalışmalar, zaman içerisinde UKA İYK altında işlev görecektir daimi bir alt gruba yön verebilir.

Yerel Eylem Grupları için AB Entegrasyonunun Genişletilmesi

YEG’lerin AB’deki diğer YEG’lerle entegrasyon sürecinin ileriki yıllarında UKA, kırsal kalkınma faaliyetlerine “topluluk boyutu”nu eklemek üzere, ENRD ve bazı ülkelerin ulusal kırsal ağları tarafından Avrupa’da oluşturulan “Akıllı Köyler” girişimine katılacaktır. “Akıllı Köyler”, yerelde yaşayanların ekonomik, sosyal veya çevresel koşullarını iyileştirmeyi, diğer topluluklarla iş birliklerini artırmayı, sosyal inovasyonun ve akıllı köy stratejilerinin geliştirilmesini sağlamayı destekleyen bir girişimdir. Bu girişimde, bilgi teknolojilerinin kırsal yaşamda ve çalışmalarda etkin biçimde kullanılmasına önem verilir. “Akıllı Köy” konsepti ayrıca, kamu ve özel sektörde hizmetlere erişimi iyileştirmek, kısa tedarik zincirlerini geliştirmek ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmek gibi birçok alanda akıllı çözümlerin benimsenmesini önerir.

Kırsal Kalkınma Girişimlerinin ve Projelerin Ödüllendirilmesi

Seçilen ve tanıtılan iyi uygulama örneklerinin görünürlüğünü artırmak için iki yılda bir proje ödülleri verilecektir. Ödüller farklı kategorilerde olabilir. UKA DB, Avrupa'daki örneklerden yararlanarak ödül verecek kategorileri, aday gösterme ve değerlendirme kriterlerini İzleme ve Yönlendirme Komitesi'nin onayına sunar. UKA DB, onaylanan kategorileri ve kriterleri göz önünde bulundurarak bir adaylık ve seçim prosedürü belirler. Hazırlanacak prosedür genel hatlarıyla, her bir kategoride en az beş adayın internet üzerinden UKA üyelerinin oylamasıyla seçilmesi ve her kategorideki en iyi projenin İzleme ve Yönlendirme Komitesi üyelerinin oylarıyla belirlenmesi üzerine kurgulanır. Bir sonraki İYK toplantısında da ödül törenleri düzenlenir.

İzleme ve Değerlendirme Sonuçlarının Duyurulması

UKA'ların izleme ve değerlendirme çalışma sonuçlarını kamuoyuna duyurmaları beklenmektedir. Türkiye'deki UKA faaliyetleri henüz bu kılavuzda öngörülen iki yıllık planlama ve uygulama yapısını oluşturma sürecinde olduğu için, ilgili izleme ve değerlendirme verilerinin 2023 yılı itibarıyla yayımlanabilir hale geleceği düşünülmektedir. Dolayısıyla bu faaliyet, UKA'nın ikinci iki yıllık eylem planlarında yer alacaktır.

Detayları ilerleyen sayfalarda ayrı bir başlık altında verilen UKA değerlendirme çalışmaları, iletişim planına uygun bir şekilde UKA paydaşlarıyla paylaşılır. İzleme ve değerlendirme sonuçları hem bir sonraki dönemin planlanması adına önemli bir girdi teşkil eder hem de başarıların yaygınlaştırılmasına, iyileştirilmesi gereken noktaların belirlenmesine ve deneyimlerden ders çıkartılmasına katkı sağlar.

Uluslararası İş Birliği Faaliyetleri

UKA, YEG'lerin ve diğer yerel paydaşların -AB üyesi ülkeler öncelikli olmak üzere- uluslararası iş birlikleri kurmasına destek olur. AB ülkelerinde elde edilen deneyim, istenen düzeyde iş birliği sağlamanın önünde önemli engeller bulunduğunu göstermiştir. Ülkeler arası mevzuat, kültür ve dil farklılıkları gibi hususlar bu engellerin temel nedenlerini oluşturmaktadır. Ayrıca, benzer hedeflere ve ihtiyaçlara sahip olup birbirine denk yetenekleri ve deneyimleri bulunan YEG'lerin eşleştirilmesi de kolay değildir. Böylesi durumlarda ortakların birlikte çalışma sürecinde daha çok çıktı üretmeleri adına gerekli motivasyonun, sinerjinin ve iş birliğinin sağlanması gerekmektedir.

Karşılaşılan güçlükleri aşmak UKA'nın görevleri arasındadır. Bu nedenle UKA bünyesinde uluslararası ortamda çalışma deneyimi yüksek, farklı kültürleri ve dilleri anlayabilecek, yeniliklere ve iş birliğine açık düşünsel yapıya sahip uzmanların görevlendirilmesi önemlidir.

İş birliği ortamını sağlamak için ortak bir çevrim içi arama portalı oluşturmak etkili bir yöntemdir. Bu portal üzerinden yol gösterici dokümanlar paylaşılır, YEG'lerin ve ilgili aktörlerin katılacağı belirli konularda tartışma forumları oluşturulur. YEG'lerin proje fikirlerini kaydedebildiği ve geçmiş proje bilgilerine ulaşabildiği veri tabanına yine bu portal aracılığıyla erişilir.

Ayrıca, yerel aktörlere yönelik faaliyetler altında tanımlanan çalışma ziyaretleri de YEG'ler ve diğer yerel paydaşlar arası iş birliği ortamı oluşturmak için oldukça faydalıdır. Tarafların karşılıklı bilgi alışverişinde bulunması ve görüşlerini tartışması, birbirlerini daha iyi tanımalarına ve ortaklıklar kurabilecekleri iş birliği potansiyelinin yaratılmasına katkı sunacaktır.

Uluslararası iş birliklerini sağlamaya yönelik organizasyonlar da potansiyel ortakların bir araya gelip tanışmalarını mümkün kılmaktadır. Bu toplantılar sırasında YEG'ler ve diğer yerel aktörler karşılıklı görüşmelerde bulunup birbirlerinin potansiyellerini öğrenme ve ortak faaliyette bulunma fırsatı elde ederler.

UKA Değerlendirme Çalışmaları

AB ülkelerinde yer alan UKA'lar, Kırsal Kalkınma için Avrupa Tarım Fonu (EAFRD) tarafından finanse edilir. Türkiye'de ise bu destek IPARD fonlarından Türkiye Cumhuriyeti eş finansmanı ile karşılanmaktadır. Söz konusu fonlar, finanse ettikleri faaliyetlerin izlenip değerlendirilmesine özel önem vermekte, harcanan kamu kaynakları ile karşılığında yaratılan değer karşılaştırılabilir olduğunu göstermek zorunluluğu taşımaktadırlar.

UKA'nın temel görevinin kırsal kalkınma programlarının kalitesini artırmak olduğu unutulmamalıdır. Bu programların etkinliğinin artırılmasına yönelik beklentiler bir baskı ortamı yaratmakta, bu baskıyı UKA ve UKA DB'ye de yansıtmaktadırlar. Bu nedenle UKA DB, UKA'nın katkısının, Türkiye'de uygulanan ulusal kırsal kalkınma programının ve IPARD uygulamalarının giderek daha iyiye gittiğini ortaya koymak durumundadır. Bunu göstermenin en doğal yolu ise İzleme Değerlendirme ve Öz Değerlendirme yöntemlerinin kullanılmasıdır.

Temel Kavramlar

UKA faaliyetlerinin objektif açıdan değerlendirilebilmesi için UKA'nın hangi sorun alanlarına hangi amaçla müdahale ettiğinin net bir şekilde ortaya konulması gerekmektedir.

Bir ağın yarattığı katma değeri ölçmek zordur. Çünkü ağ aracılığıyla ortaya konan sonuçlar, genellikle elle tutulur ve ölçülebilir nitelikte değildir. Değerlendirmede yararlanılacak yöntemlerin hem nicel hem de nitel analize uygun olmaları gerekir.

Değerlendirmenin sağlıklı yapılabilmesi için ilgili faaliyetin açıkça ve ayrıntılı olarak tanımlanması şarttır. Kalkınma perspektifinden bakıldığında, herhangi bir program ya da projenin kalkınmanın önündeki bir soruna "müdahale" amacı taşıdığı açıkça gösterilmelidir. Bu nedenle UKA faaliyetlerinin objektif açıdan değerlendirilebilmesi için UKA'nın hangi sorun alanlarına hangi amaçla müdahale ettiğinin net bir şekilde ortaya konulması gerekmektedir. Bu tür müdahaleler değerlendirilirken genellikle müdahalenin sorunla ilintisi, onun üzerindeki etkililiği, amaçlanan sonuca ne derece ulaşabildiği, kullanılan kaynaklar karşılığında ne kadar değer yarattığı gibi konuların analizini yapmak elzemdir.

Bir müdahale oluşturulurken öncelikle mevcut durum analiz edilir ve ihtiyaçlar tanımlanır. Ağlar spesifik ve birbirinden farklı konularda faaliyet gösterdiğinden, ağın kapsamayı amaçladığı paydaş gruplar, bunlar arasındaki bağ ve ilişkiler, ağın üyelere açıklık derecesi, benzer ağların varlığı, kırsal kalkınma programlarının yapısı ve içeriği ile ilgili ölçüm parametreleri ortaya konulmalıdır. Bu parametrelere bakılarak ağın spesifik ihtiyaçlarının analizi yapılır ve ihtiyaçları giderecek amaçlar net biçimde belirlenir.

UKA kırsal kalkınma programlarının izleme ve değerlendirmesinden sorumlu değildir. Ancak bu programlar tarafından yürütülen izleme ve değerlendirme çalışmalarına ait bulguların kamuoyuyla paylaşılması ve duyurulmasına katkı sunar.

Yürütülen çalışmalara ilişkin İzleme Değerlendirme ve Öz Değerlendirme, çalışmalardaki müdahale mantığının net biçimde ortaya konmasına bağlıdır. Bunun için UKA;

- Neyi elde etmeyi amaçlıyor,
- Bunun için ne tür faaliyetler yürütmeyi planlıyor,
- Bu faaliyetlerin beklenen çıktıları nelerdir,
- Bu çıktılar doğrultusunda başta hedeflenen amacın ne kadarı gerçekleştirilmiştir

gibi sorulara cevap vermelidir. Bu müdahale mantığı göz önünde bulundurularak değerlendirme yönteminin belirlenmesi gereklidir.

UKA İzleme Değerlendirme ve Öz Denetim çalışmalarının genel amaçları aynı olmakla birlikte farklı yöntemleri takip ederler. İzleme Değerlendirme genellikle mevzuat ya da prensip gereği yapılan ve UKA'nın kırsal kalkınmaya katkı derecesini değerlendiren bir çalışmadır. Bağımsız uzmanlar tarafından belirli dönemlerde gerçekleştirilir. Öz Değerlendirme ise UKA'nın kendi faaliyetlerini değerlendirdiği sürekli bir çalışmadır. Değişen koşullara ve edinilen deneyimlere göre iş planlarını revize edip faaliyetlerini iyileştirmeye yöneliktir.

UKA kırsal kalkınma programlarının izleme ve değerlendirmesinden sorumlu değildir. Ancak bu programlar tarafından yürütülen izleme ve değerlendirme çalışmalarına ait bulguların kamuoyuyla paylaşılması ve duyurulmasına katkı sunar. Öte yandan UKA, başlangıç aşamasından itibaren kendi çalışmalarına yönelik izleme ve öz değerlendirme sistemleri oluşturmalıdır.

UKA İzleme Değerlendirme

İzleme değerlendirme çalışmaları iki aşamada gerçekleştirilir. Bunlardan birincisi masa başı çalışmasıdır. İkinci aşamada ise sahadan veri toplanır.

Her uygulama dönemi sonunda bağımsız izleme değerlendirme uzmanları tarafından önce yıllık uygulama planı hazırlanır sonra da izleme değerlendirme yapılır. Uygulanacak olan yöntem bağımsız uzmanların görevlendirme koşullarına bağlı olsa da, asgari kullanılacak veri kaynakları UKA kapsamında düzenlenen etkinliklere katılanların görüşleri ve UKA yıllık faaliyet planlarında yer alan göstergelerdir. İzleme değerlendirme uzmanları gerekli buldukları diğer göstergeleri de değerlendirme çalışmalarına dahil ederler. Ayrıca, UKA DB tarafından verilen hizmetlerin UKA ile ilintisi de incelenmeli ve bu incelemeler sonucunda şu sorulara açıklık getirilmelidir:

- UKA'nın etkililiği: UKA'nın hedeflenen sonuçlara ne derece ulaştığı
- UKA'nın verimliliği: UKA'nın kullandığı kaynaklarla daha fazla çıktı elde etmesinin önündeki engellerin neler olduğu

İzleme değerlendirme çalışmaları iki aşamada gerçekleştirilir. Bunlardan birincisi masa başı çalışmasıdır. Bu aşamada, gerçekleştirilmiş faaliyetler hakkında bilgi toplanır, UKA DB Merkez çalışanlarıyla görüşülür. İkinci aşamada ise sahadan veri toplanır. Bu doğrultuda, UKA DB Bölge Temsilcileri ile görüşülür, üyeler ve paydaşlarla anketler düzenlenir.

Değerlendirme yapılırken aşağıdaki çıktı düzeyindeki göstergeler dikkate alınır:

- Düzenlenen tematik çalışma gruplarının ve aynı temalarda yürütülen diğer çalışmaların sayısı, bu etkinliklerin temalara ve faaliyet tipine göre (toplantı, çalışma ziyareti, odak grup toplantısı gibi) dağılımı
- Kullanılan UKA iletişim araçlarının sayısı (Çıkartılan e-bültenler, yapılan yayınlar, UKA kapsamında elde edilen bilgi ve deneyimin paylaşıldığı raporlar, düzenlenen faaliyetler, UKA internet sitesi ziyaretçisi sayısı vb.)
- UKA DB Merkez ve/veya Bölge Temsilcilerinin aktif olarak katıldığı UKA faaliyetlerinin sayısı

Elde edilen veriler derlenerek UKA yapısının amaca uygunluğu değerlendirilir, diğer ülkelerin UKA'ları tarafından yürütülen çalışmalarla karşılaştırmalar yapılır, UKA'nın etkililiğini ve verimliliğini artırmanın yanı sıra risklerin giderilmesine yönelik önerilerde bulunulur.

Öz Değerlendirme Çalışmaları

UKA Öz Değerlendirmesi herhangi bir mevzuat gereği değil, Avrupa Komisyonu'nun önerisiyle genel bir uygulama olarak yapılır. UKA Öz Değerlendirmesi'nin odak noktası; faaliyetlerin, çıktıların ve ağ faaliyetleri sonucu elde edilen somut sonuçların değerlendirilmesi, zayıf noktaların tespiti ve gelecekteki uygulamaların iyileştirilmesi adına atılacak adımların belirlenmesidir. Öz değerlendirme, UKA performansının iyileştirilmesi için önemli bir araçtır. UKA bu çalışmayı yürütürken izleme ve değerlendirmeye göre daha esnek yaklaşımlar ve metodolojiler kullanır. Öz değerlendirmenin iyi yapılması resmî izleme değerlendirme süreçlerine de katkıda bulunur.

Öz değerlendirmede kullanılacak yöntemler ve formlar bağımsız uzmanlar tarafından hazırlanabildiği gibi, UKA DB çalışanları tarafından da oluşturulabilir. Bu konuda diğer ülkelerin öz değerlendirme deneyiminden yararlanmak mümkündür.

Öz değerlendirme, aşağıda anlatıldığı üzere farklı faaliyetlerden oluşur.

UKA İzleme ve Yönlendirme Komitesi, yapılan çalışmalarla ilgili görüş bildirir, çalışmaların amacına daha etkili ve verimli bir şekilde ulaşması için önerilerde bulunur. UKA DB, mümkün olduğu ölçüde bölge temsilcilerinin katılımıyla Yönetim Otoritesi Başkanlığı'nda ve TKDK temsilcilerinin de yer aldığı öz değerlendirme toplantıları düzenler.

- Yıllık ilerleme raporlarında UKA kapsamında yürütülen faaliyetler, bu faaliyetlerin sonuçları, çıkarılan dersler ve ileriye yönelik öneriler yer alır. Bu bulgular öz değerlendirmenin bir parçasıdır ve öz değerlendirme toplantılarında bu raporlarda yer alan saptamalar ve öneriler görüşülür.

Paydaş anketleri UKA'lar tarafından sıkça kullanılan araçlardan biridir. Bu anketlerle özellikle, düzenlenen organizasyonlar ve yapılan yayınlar hakkında memnuniyet derecesini ölçmek mümkündür. Ayrıca, anketler paydaşların ihtiyacını belirlemek ve UKA'nın faaliyetlerini ihtiyaçlar doğrultusunda uygulamak için de kullanılırlar.

Paydaş anketleri UKA'lar tarafından sıkça kullanılan araçlardan biridir. Bu anketlerle özellikle, düzenlenen organizasyonlar ve yapılan yayınlar hakkında memnuniyet derecesini ölçmek mümkündür.

Ekler

Ek 1: UKA Üyelik Başvuru Formu

Ad Soyad	
E-Posta	
Cep telefonu	
İkametgah ya da faaliyet alanının bulunduğu il	
Üyelik Türü	☐ Bireysel ☐ Kurumsal
Temel ilgi alanı (En fazla iki adet seçilebilir. Seçim yapmak zorunlu değildir.)	☐ Kısa Tedarik Zinciri ☐ Tıbbi ve Aromatik Bitkiler ☐ LEADER Yaklaşımı ☐ Kırsal Turizm ☐ Kırsalda Girişimcilik ve Yenilikçilik ☐ Küçük Çiftçilerin Desteklenmesi ☐ Kısa Tedarik Zinciri ☐ Kırsal Altyapı ☐ Diğer (Lütfen belirtiniz)

Bireysel üyeliğe başvuruyorsanız lütfen aşağıdaki alanları doldurunuz. Bu bilgiler istatistik oluşturma amaçlı sorulmakta olup üyeliğinizin kabulü üzerinde hiçbir etkisi yoktur.

Cinsiyet	☐ Kadın ☐ Erkek	Doğum Yılı	
Meslek			
Lütfen sizin için uygun olan kutucukları işaretleyiniz.	☐ PARD desteğinden yararlandım ☐ Tarım ve Orman Bakanlığı'nın diğer yatırım/proje desteklerinden yararlandım ☐ Diğer kamu desteklerinden (kalkınma ajansı hibeleri gibi) yararlandım ☐ IPARD dışındaki AB desteklerinden yararlandım ☐ Ulusal Kırsal Ağ faaliyetlerine daha önce katıldım		

Lütfen aşağıdakilerle ilgili bilgi düzeyinizi işaretleyiniz.

	Hiç Bilmiyorum	Biraz Bilgim Var	İyi Biliyorum
IPARD Programı	☐	☐	☐
Ulusal Kırsal Ağ	☐	☐	☐
LEADER	☐	☐	☐

Ek 2: İyi Uygulama Örneği Adaylık Formu

(UKA DB Bölge Temsilcileri tarafından doldurulacaktır.)

Proje referans no (Destek alınmışsa)	
Proje adı	
Faydalanıcı	
Uygulandığı il	
Proje yetkilisinin adı soyadı	
Yatırımın destek kaynağı	
Proje toplam bütçesi (IPARD ya da başka yabancı kaynaklı bir destek alınmışsa sözleşmede yer alan para birimi cinsinden yazılacaktır.)	
Projenin kısa özeti	
Projenin durumu	☐ Devam ediyor ☐ Tamamlandı
Proje sonucu yeni işe alınan/alınacak kişi sayısı	
Varsa projenin ortakları	
Projeden önümüzdeki 5 yılda elde edilmesi beklenen gelir (TL)	

İLETİŞİM BİLGİLERİ	Telefon numarası	
	Cep telefonu numarası	
	E-Posta	
	Web sitesi	
	Sosyal Medya (Twitter, Instagram, Facebook vb.)	

Ek 3: İyi Uygulama Örneği Değerlendirme Formu

Proje referans no	
Yatırımın destek kaynağı	
Proje adı	
Faydalanıcı	
Uygulandığı il	

Puanlama	1	2	3	4	5	Puan
1. Yatırım miktarı (Avro)	500.000+	200.001-500.000	100.001 – 200.000	50.001-100.000	0-50.000	
2. Proje uygulanmadan önce aynı ildeki benzer yatırım sayısı (IPARD desteği alan ya da almayan, tahmini)	10+	5-10	3-5	1-2	0	
3. Yapılan yatırım sonunda gerçekleşen ilave istihdam sayısı	0	1-2	2-5	5-10	10+	
4. Projeden önümüzdeki 5 yılda elde edilmesi beklenen gelir (TL)	1-50.000	50.001 – 2.500.000	250.001 – 500.000	500.001 – 2.500.000	2.500.000+	
5. Proje ortağı var mı?	Yok	Bir ortak var		Birden fazla ortak var		
6. Proje sahibi/sorumlusu kadın mı?			Evet	Hayır		
7. Proje sahibi / sorumlusu 40 yaşından küçük mü?			Evet	Hayır		
8. Proje sahibi kooperatif ya da üretici örgütü mü?			Evet	Hayır		
TOPLAM PUAN						

Puanlama Kılavuzu

Soru 1-4 Arası: 1. sütun 0 puan; 2. sütun 2 puan; 3. sütun 5 puan; 4. sütun 7 puan; 5. sütun 10 puan

Soru 5: Ortak olmayan projeler 0 puan; tek ortaklı projeler 3 puan; birden fazla ortaklı projeler 10 puan

Soru 6: Cevap "Evet" ise 20 puan

Soru 7 ve 8: Cevap "Evet" ise 15 puan

Ek 4: Eylem Planı Genel Yapısı

1. Giriş

Avrupa Kırsal Kalkınma Ağı ile üye ve aday ülkelerde yapılanması hakkında kısa bilgi

2. Türkiye Ulusal Kırsal Ağı

2.1. UKA'nın tarihçesi

Türkiye'de UKA faaliyetlerinin geçmişi

2.2. UKA yapısı

Türkiye'de UKA yapılanması hakkında kısa bilgi

2.3. UKA'nın hedefleri

UKA'nın genel hedefleri ve hedef gruplar hakkında kısa bilgi

3. Faaliyetler

3.1. Yasal dayanak

UKA'nın resmî kuruluşu ve AB tarafından tanınırlığı ile ilgili bilgiler; Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde alınan resmî karar ve yazılar

3.2. Genel prensipler

UKA faaliyetlerinin uygulanması sırasında dikkate alınacak genel kurallar varsa belirtilir: Örneğin, AB Komisyonu'nun önerileri. Bazı hizmetler dışarıdan alınıyorsa belirtilir.

3.3. UKA'nın amacı

Planda yer alan UKA faaliyetleri ile neler amaçlandığı anlatılır. Bölüm 2.3'e göre daha spesifik ve faaliyet odaklı yazılır.

3.4. UKA faaliyetleri

İlgili uygulama döneminde yapılması planlanan faaliyetler, UKA Rehberi'nde yer alan UKA Temel Faaliyetleri alt başlıkları ile uyumlu olarak anlatılır.

3.5. İlgili paydaşlar

Faaliyetlerin uygulanmasında iş birliği yapılacak kurumsal paydaşlar ve hedef kitleyi temsil eden gruplar belirtilir. Bu paydaşların UKA faaliyetlerine katılımının nasıl teşvik edileceği anlatılır.

4. Kamuoyu ile iletişim

UKA faaliyetleri ve sonuçları hakkında kamuoyunun ve UKA üyelerinin nasıl bilgilendirileceği, İletişim Stratejisi ve Uygulama Planı ile uyumlu bir şekilde bu başlık altında anlatılır.

5. Bütçe

Bölüm 3.4 altında anlatılan faaliyetler ve UKA DB faaliyetleri için ayrılan bütçe iki yıllık dönem için bir tablo halinde verilir.

6. Uygulama takvimi

Bölüm 3.4 altında anlatılan faaliyetlerin zaman tablosu yıllar bazında verilir.

7. İzleme ve Değerlendirme

UKA faaliyetlerinin izleme ve değerlendirmesinin nasıl yapılacağı ve hangi göstergelerin takip edileceği bu başlık altında verilir.

Ek 5: Öz Değerlendirme Raporu Genel Yapısı

1. Giriş

UKA ve UKA'nın kırsal kalkınma politika ve programlarına katkısı hakkında kısa bilgi

2. Amaç

Öz Değerlendirme çalışmasının amacı, çalışmadan beklentiler

3. Yöntem

Öz Değerlendirme çalışmasının uygulanma biçimi (Beyin fırtınası toplantıları, paydaşlarla görüşmeler vb.)

4. Katılımcılar

Çalışmayı aktif olarak yürüten ekip

5. Bulgular

Bir önceki yıl yürütülen UKA faaliyetleri arasında ne tür faaliyetlerin amaca ulaşma açısından etkili olduğu, hangilerinin beklenen etkiye ulaşamadığının anlatılması

6. Öneriler

Sonraki dönemlerde eylem planlarına yol gösterecek şekilde faaliyetlerin etkisinin artırılması için alınması gereken önlemler, yapılması gereken düzenlemeler burada yer alır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

UKA

ULUSAL KIRSAL AĖ
NATIONAL RURAL NETWORK

T.C. TARIM VE
ORMAN BAKANLIğI

